

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

Έτος Ιδρύσεως 1900

Τριμηνιαίο Περιοδικό
Από την Ηλεκτρονική Έκδοση
01/04/17 - 31/06/17

Τεύχος 85

Εικαστική παρέμβαση του γλύπτη Κώστα Βαρώτσου στην Ερμούπολη.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

Έτος Ιδρύσεως 1900

Πατριωτικό - Πολιτιστικό - Φιλανθρωπικό Σωματείο

3ης Σεπτεμβρίου 56 - 5ος Όροφος

10433 Αθήνα

Τηλ & Φαξ : 210 8226785

E-Mail : syn.syrianon@gmail.com

: synsyrianon@synd.gr

Ιστοχώρος : www.synd.gr

Ηλεκτρονική Διαδικτυακή Έκδοση

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

Ενημερωτικό Περιοδικό

Έτος 22ο - Τεύχος 85

ΑΠΡ – ΜΑΙ – ΙΟΥΝ 2017

ISSN 2241 - 9497

Υπεύθυνος Έκδοσης

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΒΑΦΙΑΣ

Πρόεδρος Συνδέσμου

Δημιουργία - Ενημέρωση

Κώστας Ν. Παπαπολίζος

Συνεργάτες παρόντος τεύχους αλφαβητικά

Δημήτρης Βοϊκος

Χρήστος Θανόπουλος

Νινέτα Κοντογεώργη

Τάκης Κυριτσόπουλος

Μαρία Ρώτα

Νίκος Σαλίβερρος

Γεώργιος Σαρλής

Δημήτριος Γ. Σουλιώτης

Ελένη Χατζίρη

Δακτυλογράφηση Κειμένων

Ελένη Ανδρικοπούλου

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τα ενυπόγραφα [κείμενα](#) εκφράζουν τις προσωπικές και μόνο θέσεις των [συνεργατών](#) συγγραφέων τους και συνεπώς δεν απηχούν τις θέσεις του εντύπου μας, το οποίο όμως διατηρεί το δικαίωμα να τα τροποποιεί όταν αυτό κριθεί αναγκαίο.
Εικόνα Εξωφύλλου από τον φίλο μας Νίκο Φ. Ραγκούση

Ένα λησμονημένο κείμενο για τις Σφαγές της Χίου του 1822

Από την κ. Μαρία Ρώτα

"ΕΙΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ" του Ιωάννου Γ. Φραγκιά.

Το άρθρο αυτό είναι αφιερωμένο στη μνήμη του Αντώνη Μαρκουλή, του αγαπητού φίλου και σημαντικού συνεργάτη που έφυγε από τη ζωή τρία χρόνια πριν. Ο Ιωάννης Φραγκιάς ήταν θείος του παππού του Μαρκουλή, Μιχάλη Φραγκιά.

Πριν από ένα περίπου αιώνα δημοσιεύθηκε στο "Ημερολόγιον" του Κ. Σκόκου, στο δημοφιλέστερο έντυπο της εποχής του, που φιλοξενούσε σημαντικά ονόματα Ελλήνων λογοτεχνών, όπως το διήγημα "ΕΙΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ" του Ιωάννου Γ. Φραγκιά, που αναφέρεται στη διάσωση της μικρής τότε μητέρας του και του αδελφού της κατά τις φοβερές Σφαγές της Χίου το 1822.

Αυτός ο τόμος του περιοδικού και ένα σημείωμα για το συγγραφέα και το περιεχόμενο του διηγήματος, εντοπίστηκε στον εκθεσιακό χώρο του θεάτρου Απόλλων στην Ερμούπολη. Ήταν μια δωρεά του Αντώνη Μαρκουλή, του οποίου ο παππούς ήταν ανιψιός του Ι. Φραγκιά.

Είναι πραγματικά σημαντική και συγκινητική αυτή η ιστορική μαρτυρία, η γνωστοποίηση ενός ακόμη Χιώτη, από την πλευρά της μητέρας του συγγραφέα. Ο Ιωάννης Γ. Φραγκιάς γεννήθηκε στην Ερμούπολη το 1849 (ή στη Χίο το 1851;). Η Χιώτισσα μητέρα του, η Δέσποινα, είχε κατορθώσει να επιζήσει από τις σφαγές του 1822. (Ίσως ήταν Χιώτης και ο πατέρας του, αφού σε καταλόγους Χίων της Σύρας το 1829 συμπεριλαμβάνονται οι Πανώριος και Μανώλης Φραγκιάς). Μετά την αποφοίτησή του από το Γυμνάσιο της Σύρου, σπούδασε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Άσκησε τη δικηγορία στη Σύρο και στη συνέχεια στην Αθήνα, όπου πέθανε το 1929. Διετέλεσε πολλές φορές Δημοτικός Σύμβουλος. Από τη νεαρή ηλικία ασχολήθηκε με τα γράμματα. Έγραψε ποιήματα, διηγήματα, θεατρικά έργα κ.α.

Το 1889 ήταν ομιλητής κατά τα αποκαλυπτήρια του ανδριάντα του Ανδρέα Μιαούλη!

Ο Ι. Φραγκιάς ήταν προικισμένος με πολλές λογοτεχνικές αρετές, αλλά και συναισθηματικά φορτισμένος, καθώς είχε ακούσει τη μητέρα του να διηγείται... "κλαίουσα πικρώς την σπαρακτικήν ιστορίαν" της διάσωσης αυτής και του αδελφού της με την αυτοθυσία της δικής τους μάνας δηλαδή της γιαγιάς του. Έτσι γράφτηκε, 80 χρόνια μετά τα γεγονότα ένα πολύ δυνατό κείμενο. Μέσα σε μια συγκινητική ατμόσφαιρα περιγράφεται μια συγκλονιστική άγρια εικόνα που βίωσαν τα δυο παιδιά, τα οποία κρυμμένα στο θάμνο και ανήμπορα να αντιδράσουν, έβλεπαν τη φρικτή εκτέλεση της μητέρας τους από τους Τούρκους διώκτες τους, που με τη βοήθεια ενός σκύλου προσπαθούσαν να ξετρυπώσουν κρυμμένους Χιώτες. Και όταν συνειδητοποίησαν τη θυσία της μητέρας για τη δική τους σωτηρία, τότε όπως ομολογεί ο συγγραφέας, αυτή η εικόνα σε όλη

την υπόλοιπη ζωή τους δεν σταμάτησε ποτέ να θυμίζει την τρομερή φρίκη.... Αυτό το κείμενο του Ι. Φραγκιά έχει σκοπό να παραδώσει στους Έλληνες μια ακόμη μαρτυρία για τα ιστορικά γεγονότα του 1822 όταν η Χίος... "νήσος μύριπνους, ολβία, νύμφη ελληνίς, μήτηρ σφριγηλού ελληνισμού, εστία φώτων και πλούτου..." (όπως γράφει), τη Μεγάλη Παρασκευή του 1822 όπως ο Χριστός σταυρώθηκε, έτσι και το νησί της μεγάλης ελληνικής πατρίδας μαρτύρησε. Η αντίθεση της ομορφιάς της ανοιξιάτικης Χίου με τις φρικιαστικές εικόνες των ανθρώπινων πτωμάτων και της ερημιάς είναι απίστευτη εικόνα: "Εικοσιοκτώ μόλις ετών, ραδινή το ανάστημα και περικαλλής την όψιν, κλαίουσα, παριστά εν τω μέσω της νυκτός και της ερημίας εκείνης εικόνα Νιόβης θρηνούσης" (η μητέρα των δύο παιδιών).

Είναι έντονα τα συναισθήματα της απελπισίας, της αγωνίας και του τρόμου του συγγραφέα όπως και οι αξίες που αισθάνεται, η πίστη του στο Θεό, η μητρική αγάπη, η απέραντη αυτή αγάπη της μάνας που φτάνει ως την αυτοθυσία για να σωθούν τα παιδιά της από τη λύσσα των αιμοδιψών σφαγέων. Η καταστροφή του 1822 αποτελεί θλιβερό γεγονός στην ιστορία του νησιού. Η Χίος έζησε ένα μοναδικό ολοκαύτωμα. Όλοι γνωρίζουμε από την ιστορία και από πολλά κείμενα που έχουν γραφτεί, πόσο σκληρά και απάνθρωπα γεγονότα συνέβησαν. Το διήγημα γράφτηκε στις 31 Μαρτίου του 1902. Οι λογοτεχνικές αρετές του κειμένου το κάνουν ένα εξαιρετικό αφήγημα. Επειδή η γλώσσα του κειμένου είναι η καθαρεύουσα της εποχής και θα είναι δύσκολη η ανάγνωση από τους νέους, το παρουσιάζουμε σε μετάφραση.

Πέρασαν από τότε ογδόντα χρόνια ακριβώς. Η άνοιξη ομόρφυνε τη γη της ωραίας πατρίδας μου και είχε αρχίσει να απλώνεται η νύχτα. Ο γλυκός ουρανός γεμάτος αστέρια αγκάλιαζε την χλοερή και ανθισμένη εξοχή, χαϊδεύοντας όλο το νησί με τη μεθυστική και μυροβόλο αύρα του. Η νύχτα είχε σκεπάσει ήδη τα γύρω βουνά και τους λόφους. Μια απαίσια σιωπή βρισκόταν γύρω από τη φύση και μόνο από καιρό σε καιρό κάποιοι μακρινοί λυγμοί ακούγονταν να διατρέχουν ανάμεσα σε διάφορες περιοχές. Ήταν άραγε λυγμοί ανθρώπου που τον δολοφονούσαν ή κάποιου σκύλου που προμήνυε θάνατο;

Γιατί αυτή η αντίθεση μεταξύ τόσης ομορφιάς και τόσης φρίκης; Διότι ήταν η Χίος η ωραία και έως τότε ευτυχής από τη βοήθεια της άνοιξης νύμφη ελληνική, μητέρα εύρωστου ελληνισμού, εστία φώτων και πλούτου. Η δε νύχτα εκείνη ήταν η νύχτα της Μεγάλης Παρασκευής, 31 Μαρτίου του απαίσιου έτους 1822.

Είχε ήδη παραδώσει το πνεύμα επί του σταυρού ο Ιησούς και η Χίος σταυρωνόταν καταματωμένη, νέα μάρτυς της μεγάλης ελληνικής πατρίδας.

Η Ασία από την προηγούμενη μέρα είχε μεταφέρει στην ακτή της Χίου χιλιάδες Ασιατών δημίων, που διψούσαν για αίμα χριστιανικό. Ήταν πάνοπλα αυτά τα αιμοβόρα τέρατα και αφού πυρπόλησαν και λεηλάτησαν την πόλη, ξεχύθηκαν στα χωριά και στις εξοχές κατά στίφη, σφάζοντας, ατιμώνοντας και αιχμαλωτίζοντας.

Και η καλύτερη φαντασία αδυνατεί να συλλάβει έστω και αμυδρά αυτή την εικόνα της φρίκης, η οποία περικύκλωσε ξαφνικά τη σημαντική Χίο.

Εικοσιέξι χιλιάδες άνθρωποι χάθηκαν από το μαχαίρι που τους καρφώθηκε μέσα σε λίγες μέρες. Το ανοιξιάτικο καταπράσινο χαλί των αγρών, των βουνών και

των κοιλάδων του νησιού κατακοκκίνισε αφού ραντίστηκε με το αίμα πολλών αθώων γυναικών και παιδιών.

Το σημερινό άρθρο είναι μέρος δεύτερο από το γραπτό κείμενο του Ιωάννη Φραγκιά που αναφέρεται στη Χιώτισσα μητέρα του, τη Δέσποινα που επέζησε από τις σφαγές του 1822.

Η νύχτα σκέπαζε τη μικρή έρημη κοιλάδα. Σε μια στιγμή η σιωπή ήταν απόλυτη. Τα πτώματα βρίσκονταν εκεί βουβά και το σκοτάδι έκρυβε την σπαρακτική θέα τους. Ξαφνικά ελαφρά βήματα διέκοψαν από μακριά τη σιωπή της κοιλάδας. Μερικοί θάμνοι σείστηκαν και πάλι σιωπή. Τα βήματα ακούστηκαν πάλι. Τρεις σκιές φάνηκαν να προχωρούν αργά σταματούσαν και πάλι προχωρούσαν. Η μια ήταν υψηλή, οι άλλες δύο ήταν μικρές. Αν μπορούσε κάποιος να διακρίνει κάτω από το φως των αστεριών, θα έβλεπε μια υψηλή γυναίκα που κρατούσε σε κάθε χέρι της ένα μικρό παιδί, ένα αγόρι και ένα κορίτσι και να βαδίζουν με αστάθεια και με δυσκολία ανάμεσα στους θάμνους της κοιλάδας.

Η γυναίκα έριχνε τριγύρω με φόβο ματιές και έψαχνε να βρει μια κρύπτη, όσο γινόταν ασφαλή, ώστε να περάσει τη νύχτα μαζί με τα παιδιά της. Πουθενά όμως σ' αυτή την κοιλάδα δεν υπήρχε ένας χώρος κατάλληλος.

Οι θάμνοι ήταν αραιοί και μικροί, ώστε να μπορέσει ανάμεσά τους να κρύψει τουλάχιστον τα δύο παιδιά. Και η γυναίκα ήταν κατάκοπη έχοντας κάνει μια τόσο μεγάλη πορεία ανάμεσα σε βράχους και φαράγγια. Μόλις μπορούσε να κρατηθεί στα πόδια της.

- Παναγιά μου, βοήθεια! Ψιθύριζε. Έλεος! Ας βρεθεί ένας σχίνος για τα παιδιά μου. Και... είδε, εκεί λίγο αριστερά, ανάμεσα σε γυμνό έδαφος υπήρχε ένας θάμνος, αρκετά μεγαλύτερος από τους άλλους. Τότε η γυναίκα έσυρε προς αυτόν τα παιδιά της. Ο τρόμος, η πείνα, η κόπωση, ο πόνος των ποδιών που είχαν γδαρθεί από την οδοιπορία ανάμεσα σε κλαδιά, κρατούσαν τα παιδιά σιωπηλά και έτρεμαν από το νυχτερινό κρύο.

- Κοιμηθείτε παιδιά μου, εδώ, κοντά στο σχίνο, ψιθύρισε η γυναίκα και εγώ θα είμαι άγρυπνη και θα σας φυλάξω. Κοιμήσου Δέσποινά μου, κοιμήσου Αντώνη μου. Εγώ είμ' εδώ. Μη φοβάστε.

- Πεινάμε μητέρα, είπε το αγόρι.

- Πως κρυώνω! Ψιθύρισε το κορίτσι, ενώ τα δόντια του έτρεμαν από το νυχτερινό κρύο. Η μητέρα έβγαλε το μαύρο παλτό της και σκέπασε και τα δύο μικρά, ενώ παράλληλα ψιθύριζε:

- Παναγία μου, βοήθεια!

Τα παιδιά ξάπλωσαν κοντά στο σχίνο κάτω από το παλτό της μητέρας τους, αγκαλιάστηκαν και μετά από λίγο έκλεισαν τα μάτια τους και κοιμήθηκαν βαθειά.

Τότε η γυναίκα έκλαιγε με πολλά δάκρυα και προσευχόταν γονατιστή στην Παναγία. Ήταν μόλις 28 χρονών, πανέμορφη στην όψη, ψηλή, με ωραίο σώμα, αλλά ένοιωθε πολύ κρύο αφού δεν φορούσε το παλτό της και έκλαιγε μέσα στην έρημη νύχτα, έχοντας την εικόνα "Νιόβης θρηνούσης".

Επόμενη Μέρα

Όταν άρχισε ο ήλιος να ανατέλλει φαινόταν ότι ο άμεσος κίνδυνος ήταν πια παρελθόν. Η δύστυχη γυναίκα είχε περάσει και είχε ζήσει απίστευτες συμφορές και για την πατρίδα της και για τα παιδιά της και για τον εαυτό της. Προχθές ακόμη, αυτή η γυναίκα ήταν οικοδέσποινα από τις πλουσιότερες της Χίου. Έχασε μέσα σε μια μέρα το σπίτι της, τους γονείς της και το... σύζυγό της. Χάθηκαν όλα, χάθηκε η ευτυχία της. Και τώρα έμεινε μόνη με τα δύο παιδιά της, 10 ετών το μεγαλύτερο, και άρχισε να πλανιέται στα βουνά, προσπαθώντας να αποφύγει... "την αιμοσταγή μάχαιρα των εκμανέντων Τούρκων". Τι θα γίνει; Πώς να σώσει τα παιδιά της από το θάνατο, από την πείνα και από τη συμφορά; Η νύχτα προχωρούσε με μια τρομερή σιωπή και ερημιά και η αγωνία της μητέρας μεγάλωνε και είχε το φόβο μήπως με το φως της ημέρας... το μαχαίρι των Τούρκων έφθανε στα παιδιά της...

Αν ήταν δυνατό θα επιθυμούσε να σταματήσει η ανατολή του φωτός μέχρι τα παιδιά να δυναμώσουν λίγο μετά τον ύπνο τους, ώστε να περπατήσουν προς τη δυτική παραλία, όπου υπήρχε ελπίδα να σωθούν από ελληνικά πλοία... Το φως της ανατολής "ερόδισε", τα βουνά φωτίστηκαν, χρωματίστηκαν τα δένδρα και τα πουλιά άρχισαν να πετούν "προς άγραν τροφής". "Ευτυχή αυτά που είχαν πτέρυγας"!

Τότε κρότοι υπόκωφοι, σαν πυροβολισμοί ακούστηκαν σαν να έρχονταν από τα έγκατα της γης. Η καρδιά της νεαρής γυναίκας φτερούγισε. Άρχισε μια νέα καταστροφή! Είδε τα παιδιά της αγκαλιασμένα να κοιμούνται πάνω στο χώμα με ένα ήρεμο αγγελικό ύπνο. Πλησίασε τα παιδιά τα αγκάλιασε, τα φίλησε και τα παιδιά ξύπνησαν έντρομα. Είδαν τη μητέρα τους με δάκρυα.

- Γιατί κλεις μητέρα; ρώτησαν μαζί και τα δύο.

- Μην τρομάζετε παιδιά μου. Δεν είναι τίποτα. Τώρα θα επιστρέψουμε στο σπίτι. Κράτησε Δέσποινά μου, πάνω σου αυτή τη μικρή εικόνα της Παναγίας να σας φυλάξει παιδιά μου και τους δύο. Και τα δύο παιδιά η Δέσποινα και ο Αντώνης, προσκύνησαν με ευλάβεια την εικόνα.

- Ότι κι αν συμβεί, να μη χωρισθείτε παιδιά μου. Είδα απόψε στον ύπνο μου, ότι ο πατέρας ήλθε και μας βρήκε. Όλα θα διορθωθούν. Μη φοβάστε. Τώρα σιωπή!...

Τότε... μακρινός μονότονος ήχος ακούστηκε από τον λόφο. Ανθρώπινες φωνές, πολλές και βραχνές συνόδευσαν εκείνον τον ήχο που όλο μεγάλωνε, σα να πλησίαζε.

Στράφηκε το βλέμμα της μητέρας προς τον λόφο, απ' όπου ερχόταν ο ήχος. Τρόμος και φρίκη πέρασε στο σώμα της και τρομαγμένη αγκάλιασε τα παιδιά της και τα έσφιξε δυνατά πάνω στο στήθος της... Τα δύο παιδιά την αγκάλιασαν και εκείνη γονάτισε κοντά τους εξακολουθώντας να βλέπει την κορυφή του λόφου. Δεν είχε καμία αμφιβολία πλέον. Ο ήχος του τυμπάνου συνόδευε την ομάδα των Τούρκων που κυκλοφορούσαν στις εξοχές του νησιού, καταδιώκοντας και σφάζοντας τους Χριστιανούς, αφήνοντας πίσω τους αίμα να κυλάει στους λόφους.

Και φάνηκε τότε στην κορυφή η "ερυθρά σημαία" ύστερα μια "κίδαρις δερβίσου με πράσινο χιτώνιον" έπειτα ο τυμπανοκρουστής Τούρκος και περίπου 20 άνδρες με σαρίκια στο κεφάλι, κρατούσαν "μαχαίρας καμπύλας" και όρθιες μεγάλες ράβδους, που στο επάνω άκρο τους είχαν τοποθετήσει "σφαιρικούς όγκους". Όσο αυτό το πλήθος πλησίαζε, φάνηκε ότι πάνω στις ράβδους, οι σφαιρικοί όγκοι ήταν.... ανθρώπινες κεφαλές "αιμοσταγείς"!

Οι κραυγές τους συμβόλιζαν τη χαρά τους που σκότωναν τόσους ανθρώπους.

Από το γραπτό κείμενο του Ιωάννη Φραγκιά που αναφέρεται στη Χιώτισσα μητέρα του, τη Δέσποινα που επέζησε από τις σφαγές του 1822.

Η ταλαιπωρη μητέρα τρομαγμένη έσπρωξε τα παιδιά της προς το βάθος του σχίνου μαζί με το μπλε παλτό που τα είχε σκεπάσει τη νύχτα και τα φίλησε πάλι, σαν να επρόκειτο να τα αποχωριστεί για πάντα. Προσπάθησε να κρυφτεί κι εκείνη κάτω από τα κλαδιά του θάμνου, αλλά ήταν αδύνατον να χωρέσουν και οι τρεις. Ο θάμνος ήταν μικρός για να κρύψει και εκείνη.

- Σώσε τα Παναγιά μου, αυτά τουλάχιστον είπε, και εγώ ας γίνω ότι θέλει ο Θεός.

Τα δύο παιδιά υποπτεύθηκαν ότι πλησίαζε ο κίνδυνος και έχοντας τα χέρια στο πρόσωπο, κάτω από τα κλαδιά του σχίνου, άρχισαν να κλαίνε.

- Γιατί μητέρα κάνεις έτσι; Τούρκοι έρχονται; Γιατί μας αφήνεις μοναχά;

- Σιωπή για όνομα του Θεού! Είπε η δύστυχη. Αν δε θέλετε να με σκοτώσουν σιωπή! Αν αγαπάτε τη μητέρα σας, μην κινηθείτε. Μόλις ν' αναπνέετε.

Τα παιδιά "ετήρησαν απόλυτον σιγήν" και έμειναν ακίνητα στο βάθος του σχίνου. Ο κίνδυνος πλησίαζε. Η ομάδα των Τούρκων κατέβηκε από το λόφο και κατευθύνθηκε προς τη μέση της μικρής κοιλάδας. Ένας πελώριος και κατάμαυρος σκύλος προηγείτο τρέχοντας από θάμνο σε θάμνο ψάχνοντας να βρεθούν κρυμμένοι άνθρωποι. Ένας ήλιος τότε ανέτειλε και πλημμύριζε με πολύ φως την κοιλάδα. Ο φόβος ήταν μήπως φανεί το κρησφύγετο των τριών εκείνων πλασμάτων. Η μητέρα χωρίς να φιλήσει τα παιδιά της για να μην τα προδώσει, άρπαξε την άκρη ενός κλαδιού του σχίνου και με δάκρυα τον "ασπάστηκε" και τον πέταξε κοντά στα παιδιά της τα αγαπημένα. Αστραπιαία σκέφθηκε να φύγει μακριά τους γιατί αν οι Τούρκοι την έβρισκαν κοντά στον σχίνο θα ανακάλυπταν και τα παιδιά. Έπρεπε λοιπόν να φύγει όσο πιο μακριά από εκείνον τον "ιερόν θάμνον". Γονατιστή άρχισε να προχωρεί με τα χέρια και τα γόνατα πάνω στο πετρώδες έδαφος προς το αντίθετο μέρος που ήταν οι Τούρκοι. Τα παιδιά τους έβλεπαν μέσα από τα φύλλα του σχίνου να περπατούν ψάχνοντας, έβλεπαν και τη μητέρα τους να σέρνεται και να απομακρύνεται απ' αυτούς. Η γυναίκα έφθασε σε μια στενή κοιλότητα ανάμεσα σε δύο σχίνους και έμεινε ακίνητη. Οι Τούρκοι πλησίαζαν κτυπώντας τους θάμνους με τα γιαταγάνια τους. Ενώ ο πελώριος σκύλος προπορευόταν και ιχνηλατούσε ανάμεσα στους θάμνους. Φοβερή ήταν η εικόνα των ράβδων τους με τις ανθρώπινες κεφαλές που τις κρατούσαν καμαρώνοντας. Πέντε μόλις βήματα απόσταση ήταν οι Τούρκοι από το σχίνο που έκρυβε τα παιδιά, όταν συνέβη ένα μικρό θαύμα.

Δύο μικρά πουλιά ήλθαν και κάθισαν πάνω στα κλαδιά του σχίνου τινάζοντας τα φτερά τους. Και έμειναν εκεί χωρίς να φοβηθούν ούτε τα τύμπανα που χτυπούσαν, ούτε τις φωνές τους. Κανείς δεν πλησίασε το θάμνο, ούτε ο μαύρος σκύλος. Τα δύο παιδιά έσφιγγαν τη μικρή εικόνα της Παναγίας πάνω στο στήθος τους και προσεύχονταν σιωπηλά. Οι Τούρκοι δεν πλησίασαν και άρχισαν να απομακρύνονται από εκείνο τον χώρο. Λίγο ακόμη και η κρυμμένη μητέρα θα είχε σωθεί. Τα παιδιά την έβλεπαν μέσα από τα κλαδιά και περίμεναν ότι σε λίγο θα ήταν πάλι κοντά τους και θα τα έπαιρνε στην αγκαλιά της.

Ξαφνικά "μια υλακή" = ένα γάβγισμα του μαύρου σκύλου αντήχησε άγρια και το ζώο, πηδώντας σαν τίγρης, έπεσε με δύναμη πάνω στη γονατιστή γυναίκα και την άρπαξε με τα δόντια του από τον τράχηλο. Την έριξε κάτω και κάθισε πάνω της. Οι Τούρκοι όρμησαν προς το σκύλο και περικύκλωσαν την ταλαίπωρη γυναίκα κι έτσι χάθηκε από τα μάτια των παιδιών της.

Εδώ πλέον δεν μπορεί κανείς να περιγράψει μια εικόνα σαν αυτήν. Ο Θεός επιτρέπει καμιά φορά να υποστεί ο άνθρωπος μια συμφορά χωρίς όμως να πεθάνει. Δεν είναι δυνατόν να δημιουργούνται και περιγράφονται τέτοιες φρικτές εικόνες. Καμία γλώσσα δεν έχει λέξεις για να γραφτούν οι φοβερές εικόνες φρίκης...

Σ' εκείνη την ανάμειξη βρωμιάς και μουντζούρας των ποδιών, αλλά και των μορφών αυτής της ομάδας, ένας γιγαντόσωμος Τούρκος με πρόσωπο που έμοιαζε με ύαινα, ανασήκωσε τη γυναίκα, η οποία κάθισε χάρω στο χώμα. Ανάμεσα σε τόσες κραυγές, βλαστήμιες και γαβγίσματα όλων εκείνων των άγριων ανθρώπων, ακούστηκε μια φωνή ελληνική που μίλησε:

- Πες μας που τα έχεις κρυμμένα, αν θέλεις τη ζωή σου σκύλα!

Ζητούσαν άραγε τα κοσμήματά της ή τα παιδιά της;

Αυτό έμεινε άγνωστο.

Η γυναίκα δεν απάντησε.

Τότε... ένα χέρι υψώθηκε γυμνό και μια λεπίδα μεγάλη άστραψε. Το χέρι κατέβηκε βαρύ προς τα κάτω, δυνατή κραυγή αντήχησε και για λίγο συνεχίστηκε ένα παραλήρημα από πονεμένες κραυγές. Και τότε ένα λευκό σώμα ραντισμένο από αίμα, έπεσε και κυλίστηκε χάρω σφαδάζοντας. Οι πόνοι ήταν δυνατοί.

Τα παιδιά λιποθύμησαν. Ο κόσμος χάθηκε τελείως από τα μάτια τους, αλλά η εικόνα της μητέρας που μαρτύρησε και την έσφαξαν, η οποία πέθανε για να τα σώσει, δεν έπαψε ποτέ να διαγράφεται στην ψυχή τους. Και ζούσε πάντα μέσα στην ψυχή τους όλη αυτή η σκληρή εικόνα της φρίκης και του θανάτου της μητέρας τους σε ολόκληρη τη μετέπειτα ζωή τους.

Και τα δύο εκείνα τα παιδιά σώθηκαν, από το Θεό. Το μικρό κορίτσι μετά από χρόνια εγκαταστάθηκε και έζησε στο ελεύθερο έδαφος της Ερμούπολης. Πολλές φορές περιέγραφε όλη αυτή τη σπαρακτική και θλιβερή ιστορία στα παιδιά της, "εν των οποίων είναι και ο γράφων τας παρούσας γραμμάς".

31 Μαρτίου 1902 Ιωάννης Γ. Φραγκιάς

Ιωάννης Φραγκιάς – Δικηγόρος, Λόγιος

Η σφαγή της Χίου Delacroix

Επιμελητήριο Κυκλάδων-Μέγαρο Νικολάου Πρασσακάκη

Κείμενο, φωτογραφίες από τον κ. Χρήστο Θανόπουλο

Το Επιμελητήριο Κυκλάδων ιδρύθηκε το 1836 και είναι ένα από τα 3 αρχαιότερα επιμελητήρια της Ελλάδος, μαζί με αυτά του Ναυπλίου και της Πάτρας. Η Ερμούπολη είχε συγκεντρώσει το μεγαλύτερο μέρος του διαμετακομιστικού εμπορίου και οι επιχειρήσεις του νησιού είχαν την ανάγκη υποστήριξης από τον αρμόδιο επαγγελματικό φορέα. Στις 22 Μαΐου 1836 εκδόθηκε το Βασιλικό Διάταγμα «Περί Συστάσεως Εμπορικών Επιμελητηρίων και Εμπορικής Εταιρείας», που αποτελεί την ιδρυτική πράξη των 3 πρώτων Επιμελητηρίων του νεότερου Ελληνικού κράτους.

Με το Νόμο 184/1914 «Περί Συστάσεως Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων», ιδρύθηκαν Εμπορικά και Βιομηχανικά Επιμελητήρια, ως Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) σε κάθε πρωτεύουσα νομού, για την «προστασία και προαγωγή των εμπορικών συμφερόντων κάθε περιφέρειας»

Με το Βασιλικό Διάταγμα της 14ης Φεβρουαρίου 1955, το Επιμελητήριο Σύρου μετονομάζεται σε «Εμπορικών & Βιομηχανικών Επιμελητήριο Κυκλάδων», με σκοπό να αγκαλιάσει τις επιχειρήσεις όλων των Κυκλάδων.

Τα αλληπάλληλα Προεδρικά Διατάγματα και οι νόμοι του 1980, 1988, 1992, 2005, αλλάζουν την επωνυμία σε «Επιμελητήριο Κυκλάδων» και εκσυγχρονίζουν την λειτουργία και τον ρόλο του, με την δημιουργία «Γενικού Εμπορικού Μητρώου» (Γ.Ε.ΜΗ.), όπου εγγράφονται όλες οι εμπορικές επιχειρήσεις. Είναι υποχρεωτική, αυτοτελής και ανεξάρτητη ένωση φυσικών και νομικών προσώπων, ασκούντων εμπορική δραστηριότητα στο νομό Κυκλάδων, υπό την εποπτεία του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Σκοπός του Επιμελητηρίου είναι η προστασία και ανάπτυξη του εμπορίου, της βιομηχανίας, της βιοτεχνίας και των εξαγωγών, σύμφωνα με τα συμφέροντα και τους στόχους της εθνικής οικονομίας. Γίνονται γνωμοδοτικές εισηγήσεις προς την Πολιτεία για κάθε θέμα οικονομικής φύσεως, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών νομοσχεδίων. Υποστηρίζονται τα μέλη, 17.000 επιχειρήσεις σε 24 Κυκλαδονήσια, σε θέματα ανταγωνιστικότητας, στρατηγικές συνεργασίας, με στοχευμένες θεσμικές παρεμβάσεις και πρωτοβουλίες στο εθνικό και διεθνές συνεχώς μεταβαλλόμενο κοινωνικό-οικονομικό περιβάλλον. Προσφέρεται αξιόπιστη διαχείριση των υποθέσεων κάθε επιχείρησης-μέλους, όπως εγγραφές, διαγραφές, πιστοποιητικά, δημοσίευση στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), οργανωμένες παρεμβάσεις υπέρ της Κυκλαδίτικης επιχειρηματικότητας που αφορούν ασφαλιστικά, φορολογικά, ακτοποϊκά, εργασιακά, χρηματοδοτικά θέματα, κ.α. Παρέχει ανταποδοτικές υπηρεσίες προβολής, δικτύωσης, ανάπτυξης, ενημέρωσης. Συμμετοχή-υποστήριξη επιχειρήσεων σε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα και συνεργασίες με φορείς-δίκτυα στην Ελλάδα και εξωτερικό, π.χ. δίκτυο Aegean Cuisine (Κέντρο Προβολής και

Προώθησης Κυκλαδικών Προϊόντων) σε συνεργασία με την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, για την προώθηση χώρων εστίασης, οι οποίοι λειτουργούν ως πρεσβευτές της τοπικής παράδοσης και της σύγχρονης εκδοχής της αιγαιοπελαγίτικης κουζίνας.

Το Επιμελητήριο Κυκλάδων είναι ένα από τα πρώτα ψηφιακά επιμελητήρια της χώρας, με τελευταίας τεχνολογίας εξοπλισμό-μηχανογραφικό, λειτουργικό και τηλεδιάσκεψης. Με έδρα την Σύρο και πλήρως διασυνδεδεμένα 7 γραφεία και αίθουσες εκδηλώσεων στα νησιά Άνδρο, Μήλο, Μύκονο, Πάρο, Νάξο, Σαντορίνη, Τήνο. Υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, με διευρυμένο Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) 61 μελών. Θυγατρική του Επιμελητηρίου Κυκλάδων είναι η μη κερδοσκοπική Εταιρεία Ανάπτυξης και Προόδου (ΕΤ.Α.Π.), η οποία υποστηρίζει όλες τις δράσεις του Επιμελητηρίου, με ευελιξία και ταχύτητα.

Το Επιμελητήριο Κυκλάδων είναι μέλος του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (ICC), του

παγκόσμιου επιχειρηματικού οργανισμού που δραστηριοποιείται για την δημιουργία ρυθμιστικών κανόνων, την επίλυση διαφορών και την υπεράσπιση της πολιτικής του ελεύθερου και θεμιτού εμπορίου παγκοσμίως. Υπό την αιγίδα του ICC, λειτουργεί το Διεθνές Δικαστήριο Διαιτησίας και η Παγκόσμια Ομοσπονδία Επιμελητηρίων του ICC.

Το Επιμελητήριο Κυκλάδων συστεγάζεται με το Κέντρο Προβολής και Προώθησης Κυκλαδίτικων Προϊόντων (Aegean Cuisine), στο αναπαλαιωμένο το 2010, νεοκλασικό αρχοντικό Πρασσακάκη, στην συμβολή των οδών Απόλλωνος και Λαδόπουλου, έναντι του Ι. Ν. Αγ. Νικολάου. Σε απόσταση αναπνοής βρίσκεται η Αίθουσα Βαλμά (Αγ. Νικολάου 6), χωρητικότητας 110 ατόμων, με υλικοτεχνική υποδομή τελευταίας τεχνολογίας και αποτελεί κεντρικό χώρο συνεδριάσεων, ημερίδων, συνεδρίων, σεμιναρίων.

Το αρχοντικό του μαρκησίου Νικολάου Πρασσακάκη (1834-1836), έργο του Ι. Β. Ερλάχερ, είναι το πρώτο χρονολογημένο αστικό νεοκλασικό σπίτι της Ερμούπολης. Ο Νικόλαος Πρασσακάκης γεννήθηκε στη Χίο (1789) και πέθανε στην Ερμούπολη (1869). Υπήρξε έμπορος, ασφαλιστής, εκπρόσωπος των Χίων στην Δ' Εθνοσυνέλευση του Άργους (1829) μαζί με τον Λουκά Ράλλη, δημογέρων, δήμαρχος (1837-1840 και 1848-1850) και γερουσιαστής. Από το 1937 η οικία Πρασσακάκη στέγαζε την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, της οποίας τα αρχικά έφεραν τα κάγκελα των παραθύρων του ισογείου. Το μέγαρο εξωτερικά είναι λιτό και συμμετρικό. Η ωραία ξύλινη εξώθυρα περιλαμβάνει ανάγλυφους ρόδακες. Ο εξώστης, τα πλαίσια των παραθύρων, το κυμάτιο που χωρίζει τους ορόφους και η ταινία κάτω από τα παράθυρα του ισογείου είναι μαρμάρινα, ενώ αυτή του 1ου ορόφου είναι από πωρόλιθο. Η μεγαλοπρέπεια είναι διάχυτη στο εσωτερικό του κτιρίου. Κόκκινοι τοίχοι και εντυπωσιακές οροφोगραφίες στολίζουν τα δωμάτια του ισογείου. Τα δάπεδα είναι μαρμάρινα, ενώ κυκλική μαρμαρίνη σκάλα οδηγεί στον 1ο όροφο, όπου η αίθουσα

υποδοχής είναι διακοσμημένη με πλούσιες τοιχογραφίες (1836), που απεικονίζουν ήρωες της Επανάστασης και τον Ιωάννη Καποδίστρια, με τον οποίον είχε συνεργαστεί ο ιδιοκτήτης του μεγάρου. Υπέροχη η αυλή με τους φοίνικες και η στοά της δυτικής πλευράς, με τους τοσκανικούς κίονες και τα σταυροθόλια από λεπτά τούβλα. Στο κέντρο της αυλής δεσπόζει μαρμάρινη μπανιέρα. Στην αυλή βλέπει η κουζίνα του αρχοντικού, με το μεγάλο «τζάκι», η οποία λειτουργεί ως εκθετήριο κυκλαδίτικων προϊόντων του Aegean Cuisine.

Σε ένα από τα γραφεία του ισογείου φυλάσσονται τα παλαιά βιβλία εγγραφής στο Επιμελητήριο όλων των βιοτεχνιών, εργοστασίων, επιχειρηματιών, από τη χρυσή εποχή της Ερμούπολης. Έχοντας ερωτηματικά που αφορούσαν το βιομηχανικό παρελθόν της Ερμούπολης, ένα αυγουστιάτικο πρωινό του 2016 πέρασα το κατώφλι του εντυπωσιακού κτιρίου. Ύστερα από αίτηση πήρα την άδεια από την προϊσταμένη και οι πρόθυμες υπάλληλοι μου προσέφεραν με ευγένεια μερικές στοίβες από Πρωτόκολλα Αναγγελίας Εμπορικής Επωνυμίας, καθώς και Μητρώα Εμπορικών και Βιοτεχνικών Επωνυμιών. Φυλλομετρούσα με συγκίνηση και προσοχή τα αρχεία, διαβάζοντας τα «βαριά» ή λιγότερο γνωστά ονόματα. Κρατούσα στα χέρια μου την ιστορία της Ερμούπολης! Πήρα απαντήσεις, έμαθα όμως και εντελώς καινούργια πράγματα που αγνοούσα.

Φωτογράφισα ενδεικτικά μερικές καταχωρήσεις, από τις οποίες σας παραθέτω μερικές :

« ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΕΠΩΝΥΜΙΑΣ»

Εταιρική Επωνυμία: Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος

Έδρα της Εταιρείας: Αθήναι

Τίτλος: Τράπεζα, Ανώνυμος Μετοχική Τράπεζα

Ονοματεπώνυμον πάντων των Εταίρων ή των Διοικητών επί Ανωνύμων:

Διοικητής Αλεξ. Ζαίμης,

Συνδιοικητής Ιωάν. Δροσόπουλος,

Συνδιοικητής Αλ. Διομήδης

Έτος Ιδρύσεως: 1841

Ονοματεπώνυμον Διαχειριστών ή υπογράφοντος δια την Εταιρείαν:

Δια το ενταύθα υποκατάστημα Γεώργιος Ι. Παρώδης,

Υποκαταστήματα: Πειραιεύς, Θεσσαλονίκη, Πατρών, Βόλου, Κερκύρας

Κεφάλαια: ...

Εταιρική Επωνυμία: Νεώριον Μηχανουργεία Σύρου

Έδρα της Εταιρείας: Ερμούπολις Σύρου

Τίτλος: Σιδηροβιομηχανία

Ονοματεπώνυμον εταίρων:

Ε. Λαδόπουλου υιοί

Κ. Α. Τσιροπινάς και υιοί

Ιωάννης Ζ. Πετροκόκκινος

Θ. Ι. Πετροκόκκινος

Έτος Ιδρύσεως: 1909

Διευθυντής: Θ. Ι. Πετροκόκκινος

Κεφάλαια: 8.117.070 δραχμές

Εταιρική Επωνυμία: Θ. Βελισσαρόπουλος και Αδελφοί

Έδρα της Εταιρείας: Σύρος

Τίτλος: Βιομηχανία

Ονοματεπώνυμον εταίρων:

Θεοδ, Δ. Βελισσαρόπουλος

Γεώργ. Δ. Βελισσαρόπουλος

Αγαμέμνων Δ.Βελισσαρόπουλος

Έτος Ιδρύσεως: 1885

Διευθυντής: Και οι τρεις αναφερόμενοι

Εταιρική Επωνυμία: Υιοί Ν. Σταματελάκη

Έδρα της Εταιρείας: Ερμούπολις

Τίτλος : «Σταματελάκης», Λουκούμια και Χαλβαδόπιτες

Ονοματεπώνυμον εταίρων:

Παναγιώτης Ν. Σταματελάκης

Δημήτριος Ν. Σταματελάκης

Ευάγγελος Ν. Σταματελάκης

Πέτρος Ν. Σταματελάκης

Έτος Ιδρύσεως: 1837

Διευθυντής: Παναγιώτης Ν. Σταματελάκης

Δημήτριος Ν. Σταματελάκης

Κεφάλαια: Δρ. 40.000

Υποκαταστήματα: Εν Ελλάδι και κυριωτέρας πόλεις εξωτερικού,
ιδρύθη τω 1837.Ανήγειλε τη 15-6-37,
εταιρεία ομόρρυθμος

Η βιοτεχνία λουκουμιών Σταματελάκη είναι η παλαιότερη της Σύρου.

«ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΕΠΩΝΥΜΙΑΣ»

Εταιρική Επωνυμία: Χρήστος Μιχ. Ασημομύτης

Έδρα της Εταιρείας: Ερμούπολις

Τίτλος: Εργοστάσιον Ζυμαρικών

Έτος Ιδρύσεως: Ιδρύθη το 1917/ ανήγγειλε 20 Αυγούστου 1919,
Μετεφέρθη εις το Επαγγελματοβιοτεχνικόν Τμήμα

«ΜΗΤΡΩΟΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΩΝΥΜΙΩΝ»

Ονομ/μον Επαγγελματίου: Γεώργιος Σταθόπουλος

Κατοικία: Ερμούπολις

Υπηκοότης: Έλλην

Τίτλος: Χαρτοπωλείον

Έδρα Επιχειρήσεως: Ερμούπολις

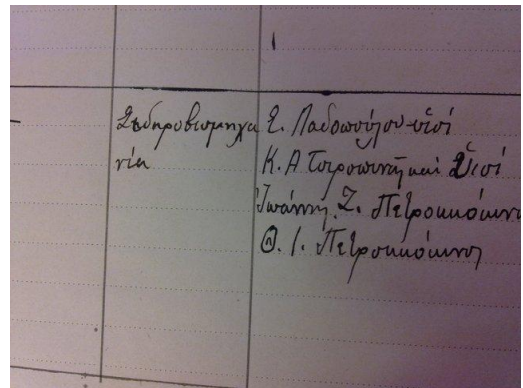
Είδος Επιχειρήσεως: Πώλησις χάρτου, εφημερίδων και βιβλίων

Ευχαρίστησα το προσωπικό του Επιμελητηρίου Κυκλάδων για την άψογη συμπεριφορά και εξυπηρέτηση. Ευχήθηκα η Σύρος και η πατρίδα μας να ξαναζήσουν τέτοιες ημέρες οικονομικής, πολιτιστικής, κοινωνικής αναγέννησης, πνευματικής ανάτασης και ελπιδοφόρας πορείας προς το μέλλον, από κοινού με τις προοδευμένες χώρες του κόσμου.

Βιβλιογραφία

Χριστίνα Αγριαντώνη, Αγγελική Φενερλή, Ιωάννης Καρακουλίδης, Μάνος Ελευθερίου, Χρήστος Λούκος, Ερμούπολη-Σύρος, Ιστορικό Οδοιπορικό, Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Ερμούπολης, Πολιτιστικός Οδηγός, Εκδόσεις Ολκός, Β΄ Έκδοση Αναθεωρημένη, Αθήνα 2000

www.e-kyklades.gr/articles/cyclades_chamber

ΚΑΙ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΩΝΥΜΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ		
Τίτλος	Είδος επιχείρησης	Είδος επιχείρησης
Πορτογαλικά or	Εμπόριο	Πορτογαλικά Εμπόριο Αγγλίας
Καγερνι	u	Πορτογαλικά Πορτογαλικά Αγγλίας

Από τον κόσμο των φυτικών ειδών

Μικρά τροπικών ερήμων και δασών τοπία

Γεωργίου Π. Σαρλή

Το φυτικό βασίλειο εκτός των διαφόρων άλλων ομάδων φυτικών ειδών περιλαμβάνει και μία χαρακτηριστικής μορφής ομάδα, που στο παρόν κείμενο διαχωρίζεται σε δύο υποομάδες. Τα είδη αυτών που ταχέως είχαν διασπαρεί σε διάφορες περιοχές του πλανήτη, δεν διέφυγαν την προσοχή των ανθρώπων και μέχρι σήμερα συχνά χρησιμοποιούνται στις διάφορες κατασκευές διακοσμήσεως των εσωτερικών χώρων.

Στην πρώτη, ανήκουν μικρά, με χάρη, κομψότητα και ομορφιά φυτά που δύνανται να διακοσμήσουν οιονδήποτε εσωτερικό χώρο, δημιουργώντας τις λεγόμενες μικρές αγκαθωτές οάσεις ή τα μικρά των τροπικών ερήμων τοπία.

Είναι οι γνήσιοι κάκτοι (*Cacti*) της οικογένειας *Cactaceae* με τις περίεργες μορφές τους, τα όμορφα, λεπτά, κομψά και εφήμερα άνθη, την άψογη συμμετρία, την αξιοθαύμαστη προσαρμογή σε κάθε περιβάλλον και με τις ελάχιστες απαιτούμενες φροντίδες.

Όλοι οι κάκτοι κατάγονται από την αμερικανική ήπειρο και συναντώνται από τον Καναδά μέχρι και την Παταγονία, με κέντρο της εξαπλώσεώς τους την Αριζόνα, την Καλιφόρνια, το Μεξικό και το Τέξας. Όμως δεν αναπτύσσονται μόνο σε αμμώδεις και ερημικές περιοχές, αλλά αρχής γενομένης από τις ακτές της θάλασσας σε πεδιάδες, λόφους, πλαγιές οροσειρών (Άνδεις), περιοχές με έντονη ξηρασία και ψύχος και ορισμένα είδη τους μέχρι του υψομέτρου των 4700 μέτρων.

Καλλιεργούνται ως καλλωπιστικά στο ύπαιθρο, αναπτύσσονται αργά, πολλαπλασιάζονται με σπορά και μοσχεύματα, αλλά και με εμβολιασμό οι μικροί και σφαιρόμορφοι. Έχουν την ικανότητα να αποθηκεύουν το βρόχινο νερό, όπως και η μορφολογία, η φυσιολογία και ο βιολογικός τους κύκλος τους επιτρέπουν να περιορίζουν στο ελάχιστο τη διαπνοή τους.

Στη φύση αποτελούν στοιχεία των σαβανών διαφόρων περιοχών (Αυστραλία, ανατ. Αφρική) και ιδιαίτερα της νότιας Αμερικής, με τα ονόματα *cerrado*, *campos*, *rampas* κ.ά. Είναι προσαρμοσμένοι στη ξηρότητα των κλιμάτων και των εδαφών και μετέχουν στο σχηματισμό εντυπωσιακών τοπίων ιδιαίτερου φυσικού κάλλους.

Εξ' αυτού, είναι σύνηθες οι νανοφυείς σφαιρικοί ή κυλινδρικοί κάκτοι ομαδοποιούμενοι σε μικρογραφίες κήπων να διακοσμούν τους εσωτερικούς χώρους οικιών και εργασίας, στους οποίους επικρατούν φωτεινές και ξηρές συνθήκες. Προς τούτο οι κάκτοι που χρησιμοποιούνται πρέπει απαραίτητως να είναι παρόμοιων απαιτήσεων, να αναπτύσσονται σε θερμοκρασία 5°-25° C και να δέχονται έμμεσα το ηλιακό φως, ιδιαίτερα οι ανθοφόροι.

Στις μικρογραφίες αυτές προτιμητέα είναι τα είδη του γένους *Echinocactus* (*E. ingens*, *E. grusonii*, *E. myriostigma*), οι κάκτοι *Astrophytum ornatum*, *Cereus*

peruvianus, *Gymnocalycium saglionis*, *Mammillaria hahniana*, *Opuntia ficus-indica* κ.ά. Φυτεύονται σε μικρού βάθους δοχεία που ο πυθμένας τους έχει στρωθεί με υλικό αποστραγγίσεως (χαλίκι, κεραμίδι) ύψους ολίγων εκατοστών καλυμμένο από ισόπαχο στρώμα μείγματος άμμου και χώματος γλάστρας. Στη συνέχεια προστίθεται χώμα γύρω από τις ρίζες των κάκτων και προαιρετικά καλύπτεται όλη η επιφάνεια του δοχείου με έγχρωμο ψιλό χαλίκι.

Βεβαίως τα ίδια δοχεία, με χοντρή άμμο, μικρές πέτρες ή βότσαλα και γνήσιους κάκτους σε γλάστρες διαφορετικού ύψους και διαμετρήματος, μας παρέχουν επίσης μικρά τροπικών ερήμων τοπία (Εικ. 1.).

Όσον αφορά στην καλλιέργεια των κάκτων, πρέπει να τονίσουμε ότι το χώμα επιβάλλεται να είναι περατό, με μεγάλη περιεκτικότητα σε άμμο ή περλίτη. Το πότισμα τακτικό την άνοιξη και το φθινόπωρο και σχεδόν μηδαμινό το χειμώνα που οι κάκτοι φυσιολογικά συρρικνώνονται και έχουν πέσει σε λήθαργο. Επίσης η λίπανση κανονική με λίπασμα πλούσιο σε φώσφορο και κάλιο.

Ακόμη να γνωρίζουμε, ότι το κοκκίνισμα της κορυφής των κάκτων οφείλεται στην επίδραση έντονου φωτός, η λεπτή και κιτρινωπή νέα βλάστησή τους στο μειωμένο φωτισμό και η έλλειψη ανθέων στην πιθανή έκθεσή τους σε ρεύματα αέρα. Επιπλέον, η φελλοποιημένη βάση τους αποτελεί ένδειξη αναπτύξεως, ενώ η στασιμότητά τους την ανάγκη μεταφυτεύσεως λόγω σαπισμένων ριζών, η οποία διενεργείται άνοιξη ή και καλοκαίρι.

Δυστυχώς όμως σήμερα, λόγω του παράνομου εμπορίου τους και των ανθρωπογενών επιδράσεων (αποψίλωση εκτάσεων, ορυχεία, υδατοκαλλιέργειες κ.ά.) στους βιοτόπους τους (κεντρική και νότια Αμερική), όπως αναφέρουν και οι ερευνητές της IUCN⁽¹⁾, οι κάκτοι διατρέχουν κίνδυνο καταστροφής, αφού πολλά των ιδιόμορφων αυτών ειδών ευρίσκονται στο στάδιο εξαφανίσεως.

Στην επόμενη υποομάδα ανήκουν φυτά με έγχρωμο και ποικιλόχρωμο φύλλωμα, που παρέχουν θαυμάσια τοπία τροπικού δάσους, όταν ομαδοποιημένα "φιλοξενούνται" σε φιάλες, γυάλες, γυάλινα δοχεία ή σε άλλες διαφόρων τύπων γυάλινες κατασκευές (terrarium) που είναι πολύ διακοσμητικές, σχεδόν ανέξοδες και δεν χρειάζονται πολλές φροντίδες.

Τα εντός αυτών φυτά καλλιεργούνται σε χώμα ή σε υδάτινο περιβάλλον (υδατοκαλλιέργεια) με τη χρήση και στις δύο περιπτώσεις αργίλου και νερού. Επίσης, στο κλειστό αυτό περιβάλλον, που δεν υπάρχει αερισμός, τα φυτά ανακυκλώνουν την υγρασία δεχόμενα τοιουτοτρόπως την ήπια ενυδάτωση που παρέχει ένα τροπικό δάσος.

Τα φυτά που χρησιμοποιούνται δεν είναι ταχείας αναπτύξεως, παχύφυτα ή ανθοφόρα, αλλά τα περιορισμένου αριθμού κατάλληλα υποτροπικά ή και ολίγα τροπικά, με έντονο και εντυπωσιακό πολύχρωμο φύλλωμα. Έτσι, προτιμούνται εκτός από τις φτέρες αδιάντον (*Adiantum* sp.), πελλαία (*Pellaea* sp.), πτέριδα (*Pteris* sp.) και τη φιττόνια (*Fittonia* sp.) νεαρά φυτά διαφόρων καλλιεργητικών ποικιλιών των ειδών μπεγκόνιας (*Begonia* sp.), κρότωνα (*Codiaeum* sp.), μαράντας (*Maranda* sp.), πιλέας (*Pilea* sp.) κ.ά., τα οποία φυτεμένα σε μικρά φυτοδοχεία πλαστικά ή τύρφης (peat pot) φέρονται στο εμπόριο.

Η εγκατάσταση των φυτών, των οποίων ο αριθμός δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 4-5, παρότι δεν είναι δύσκολη, εντούτοις απαιτεί κάποια δεξιότητα. Με τη βοήθεια ενός χαρτονένιου κώνου τοποθετείται στον πυθμένα του γυάλινου δοχείου ένα στρώμα βόλων αργίλου. Στη συνέχεια ένα λεπτό στρώμα κόκκων άνθρακα και τέλος, αναλόγως του μεγέθους του δοχείου, ένα στρώμα μείγματος χώματος και τύρφης (1:1), έτσι ώστε το ύψος των τριών στρωμάτων να μην υπερβαίνει το ένα τρίτον του ύψους του δοχείου.

Κατόπιν με τη βοήθεια λεπτών καλαμιών ή ράβδων που φέρουν στις άκρες τους κουτάλι και πιρούνι και αφού έχει ισοπεδωθεί η επιφάνεια του χώματος, τοποθετούνται τα νεαρά φυτά αρχής γενομένης από την περιφέρεια του δοχείου (Εικ. 2.) και ποτίζονται προσεκτικά. Βεβαίως υπάρχει περίπτωση συμπυκνώσεως των υδρατμών, οπότε θα πρέπει να εκπωματίζεται το δοχείο και να απομακρύνονται με ένα μαλακό απορροφητικό υλικό (χαρτί, βαμβάκι κ.ά.).

Τέλος, αμφότερα τα αναφερθέντα μικρά τροπικά τοπία, στα οποία χρησιμοποιούνται κατάλληλα κατά περίπτωση καλλωπιστικά φυτά, παρέχουν τη δυνατότητα σε αυτούς που δεν διαθέτουν κήπο να διατηρούν και να φροντίζουν την πράσινη ζώσα ύλη στους χώρους τους.

Τα εύκολης καλλιέργειας αυτά φυτά σε συνδυασμό με τα σχήματα, τις μορφές, αλλά και τα εντυπωσιακά ποικιλόχρωμα φυλλώματά τους, καθιστούν το πράσινο περιβάλλον υγιεινό, ωραίο και απολαυστικό, στο οποίο αξίζει να απολαμβάνουμε τη ζωή.

- (¹) IUCN: Διεθνής Ένωση για τη διατήρηση της Φύσης και των φυσικών πόρων (International Union for Conservation of Nature).

Εικ. 1.

Εικ. 2.

Η τυπογραφία στη Σύρο

Από τον κ. Δημήτριο Γ. Σουλιώτη

Την Τετάρτη στις 7.6.2017 στο Βιομηχανικό Μουσείο Ερμούπολης έγιναν τα εγκαίνια της έκθεσης για την τυπογραφία στη Σύρο και τους συριανούς τυπογράφους που οργάνωσαν ο Σύλλογος Φίλων Τεχνικού Πολιτισμού Ερμούπολης και ο Δήμος Ερμούπολης. Η έκθεση είχε τον τίτλο «Ανιχνεύοντας τους τυπογράφους και τα τυπογραφεία της Σύρου τον 19^ο και 20^ο αιώνα».

Αξίζουν πολλά συγχαρητήρια σ' όλους τους συντελεστές της ενδιαφέρουσας αυτής έκθεσης για τις άοκνες προσπάθειες συγκέντρωσης και ανάδειξης του εκθεσιακού υλικού.

Ως απάντηση στην εύλογη απορία για τη μεγάλη ανάπτυξη της τυπογραφίας στη Σύρο, αναφέρονται κάποιες σκόρπιες σκέψεις. Ειδικότερα, όπως αναφέρουν πολλοί ιστορικοί, στη Σύρο κατά το δεύτερο ήμισυ του 18^{ου} και τις αρχές του 19^{ου} αιώνα ανδρώθηκε και μεγαλούργησε η πρώτη ίσως και η πλέον αυθεντική αστική τάξη της χώρας. Στην εξέλιξη κάθε πολιτισμού τα γράμματα ακολουθούν τις τέχνες και την ευημερία.

Οι αξίες λοιπόν αυτής της τάξης, άμεσα συνδεδεμένες με τις αξίες του διαφωτισμού – ανθρωπισμού, διαχύθηκαν γρήγορα σε μεγάλο τμήμα της συριανής κοινωνίας. Και για τη διάχυση αυτών των αξιών, ήταν βέβαια απαραίτητη η ανάπτυξη της τέχνης της τυπογραφίας και των επαγγελματιών τυπογράφων. Έτσι σε αντίθεση με την ηπειρωτική Ελλάδα, που η γεωργο-κτηνοτροφική παραγωγή και ο αγώνας επιβίωσης δεν επέτρεπε την άνθηση των γραμμάτων και της τυπογραφίας, στη Σύρο το εμπόριο, η βιομηχανία – βιοτεχνία και η ανθούσα αστική τάξη συνετέλεσαν στη μεγάλη ανάπτυξη της τυπογραφίας, σε επίπεδο εφάμιλλο εκείνου των Αθηνών.

Ο τυπογράφος, ακόμη και αν δεν το επιτρέπει το μορφωτικό του επίπεδο, έρχεται σε άμεση επαφή με τον κόσμο των ιδεών και των γραμμάτων, με τον κόσμο του γραπτού λόγου και των λέξεων και αυτό προσδιορίζει καθοριστικά την προσωπικότητά του. Είναι αυτός που κάνει πράξη το «scripta manent» και έτσι εξασφαλίζει ότι το γραπτό δεν θα πεθάνει ποτέ, θα μείνει ακινητοποιημένο σε μια στιγμή πλήρους ζωής που του εμφυσά ο δημιουργός του, αποσπώντας το από την εξέλιξη, τη φθορά και το θάνατο. Χωρίς τον τυπογράφο δεν υπάρχει...αιώνια ζωή για το γραπτό.

Σ' ένα βιβλίο του ο Ουμπέρτο Έκο αναφέρει: 'Ηθελα να κάνω ένα βιβλίο και ένα παιδί, ένα πράγμα από χαρτί και ένα πράγμα από σάρκα, γιατί ήταν οι μόνοι τρόποι να υπερβώ το θάνατο. Η υπέρβαση της πρώτης περίπτωσης είναι αδύνατη, χωρίς τον τυπογράφο...

Μηχανές Τυπογραφείου

45 Χρόνια από το θάνατο του Μάρκου

Από την κα. Μαρία Ρώτα

"Στις 8 Φεβρουαρίου 1972, ημέρα Τρίτη και ώρα 11 το πρωί... απεβίωσε ο Μάρκος Βαμβακάρης, κάτοικος Κορυδαλλού, γεννημένος στη Σύρα, ετών 67, Έλληνας καθολικός, επαγγέλματος μουσικοσυνθέτης, γιος του Δομένικου και της Ελπίδος, σύζυγος της Ευαγγελίας Ελευθερίου Βεργίου. Το θάνατό του πιστοποίησε ο γιατρός Σπύρος Πονतिकόπουλος. Ο Μάρκος επήλθε από... καρδιακή ανεπάρκεια στο νοσοκομείο Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού. Ο θάνατός του ανακοινώθηκε στο Ληξιαρχείο Δήμου Νίκαιας..."

Ενταφιάστηκε στις 9 Φεβρουαρίου 1972 στο Γ' Κοιμητήριο... Την 1η Ιουνίου 1977 έγινε η εκταφή και τα οστά του φυλάσσονται στο οστεοφυλάκιο του Γ' Νεκροταφείου στην οστεοθήκη με αριθμό 15355.

Στο βιβλίο θανάτων του Ιερού ναού Αγίου Παύλου Πειραιώς, στον αριθμό 110 αναφέρονται σε λατινική γλώσσα:

"Στις 8 Φεβρουαρίου 1972 ο Μάρκος Βαμβακάρης... της ενορίας του Αγίου Παύλου, σε κοινωνία με την εκκλησία πέθανε. Ενταφιάστηκε την επομένη στο Γ' Νεκροταφείο των Αθηνών... Εξομολογήθηκε στις 22 Δεκεμβρίου 1971 και κοινωνήσε την ίδια μέρα. Δεν έλαβε το ευχέλαιο." Αυτή τη βεβαίωση τη γράφει ο πατήρ Φραγκίσκος Παπαμανώλης, (κατόπιν Επίσκοπος Σύρου).

Έγραψαν και είπαν για τον ρεμπέτη μουσικό και τραγουδιστή Μάρκο

"Τον εφημέριο του Αγίου Παύλου Πειραιώς, Δον Αντώνη Βαμβακάρη τον συνόδευα εγώ, γιατί ήμουνα στη Λεγεώνα της Παναγίας. Από την πρώτη φορά έδειξε την επιθυμία να είμαι και εγώ μαζί του, γιατί του κουβέντιαζα και

προσπαθούσα να του δώσω κουράγιο. Μια φορά που δεν μπόρεσα να πάω με αναζήτησε και ρώτησε τον παπά: "Η κυρία με το χαμόγελο γιατί δεν ήρθε;" Του πήγαμε την κοινωνία τέσσερις φορές. Ήτανε βαριά άρρωστος. Είχε ζάχαρο, πίεση... και στο τέλος καρδιά. Δεν ήταν κατάκοιτος. Ήταν πολύ κουρασμένος. Φαινόταν σαν να είναι πολύ ηλικιωμένος. Είχε, όμως, μεγάλη πίστη στο Θεό. Συνήθιζε να λέει: "Πρώτα απ' όλα ο Θεός"

Ρένα Βαλσάμη

Από το σπίτι του φύγαμε, ακολουθώντας τη νεκροφόρα. Η τελετή έγινε μες στην εκκλησία του νεκροταφείου από καθολικούς ιερείς. Την ώρα που τον θάβανε, ο Νίκος Δαλέζιος, συνθέτης και στιχουργός, του πέταξε μέσα στην κάσα ένα χρυσό μπουζουκάκι. Ο Στέλιος και ο Δομένικος παίζανε μπουζούκι, ενώ ο Μπιθικώτσης κι εγώ, τραγουδήσαμε τη "Φραγκοσυριανή"

Δημήτρης Ξανθάκης.

Ήτανε πολλοί: Ο Κερομύτης, ο Παπαϊωάννου, ο Καλδάρας, ο Σαβδόπουλος, ο Μπιθικώτσης, η Μπέλλου, ο Μητσιάς, ο Νταλάρας, ο Μενιδιάτης, ο Βοσκόπουλος, η Ροδά, ο Παπαδόπουλος, ο Λοΐζος, ο Μητσάκης, ο Μαμαγκάκης, ο Λεοντής, ο Μπαγιαντέρας, ο Μαρκόπουλος, ο Καλατζής... και άλλοι. Ήταν και ο Νίκος Γιγουργτάκης, ιδιοκτήτης του Καν – Καν. Είμαι κόρη της Γράτσιας, της αδελφής του Μάρκου. Μ' αγάπησε ο Μάρκος και τον αγάπησα πολύ. Θα θυμάμαι πάντοτε τα λόγια του: "Μη μου σπαράξεις την καρδιά"

Αθανασία Παυλοπούλου

Όταν αρρώστησε, ο Μάρκος ξομολογήθηκε και κοινώνησε. Ήτανε πολύ θρήσκος. Θυμάμαι που 'λεγε: "Εγώ θα πεθάνω, αλλά θ' ακούγομαι. Έχω γράψει, έχω πει. Όλη σας τη ζωή θα μ' ακούτε"

Ελπίδα Παλαιολόγου (κόρη Φραγκίσκου αδελφού του Μάρκου)

...Καθολικοί παπάδες τον κηδέψανε μες το Τρίτο Νεκροταφείο. Έχουνε ένα τοπίο δίπλα στη μεγάλη εκκλησία, που είναι για τους Συριανούς καθολικούς. Έπαιξαν ο Στέλιος και ο Δομένικος τη "Φραγκοσυριανή" και την τραγούδησε όλος ο κόσμος. Η κηδεία ήταν αξιοπρεπέστατη.

Λίζα Καρακατσιδη

Πήγα και στην κηδεία του Μάρκου. Μου τηλεφώνησε ο Λευτέρης Παπαδόπουλος και ο Μάνος Λοΐζος, που κάναμε παρέα τότε και μου λένε: "Πέθανε ο Μάρκος". Τρελάθηκα. Αυτό και αν ήτανε. Νόμιζα πως ήταν αθάνατος ο Μάρκος. Τότε δεν είχαμε αυτοκίνητο και πήγαμε με το λεωφορείο. Ήμασταν φτωχοί όλοι τότε... Κάθε φορά που τραγουδώ σε κέντρο θα τραγουδήσω και τη "Φραγκοσυριανή" και το κάνω σαν να είναι η πρώτη φορά. Το απολαμβάνω γιατί βγαίνει από τα βάθη της ψυχής μου. Η "Φραγκοσυριανή" είναι εθνικός ύμνος.

Ελένη Ροδά.

Στην κηδεία του Μάρκου είχε πολύ κόσμο. Τι να πω! Πάρα πολύ κόσμο και είχαμε πολύ συγκινηθεί και μου είχε κάνει εντύπωση που του είχαν ένα τόσο δα μπουζουκάκι (φαινόταν χρυσό) πάνω στο φέρετρο και τον πήγαν στο Γ' Νεκροταφείο με τα πόδια. Ήταν μια τεράστια διαδήλωση στη Δαιδάλου. Του γιου μου του Κώστα, που είναι καθηγητής, του αρέσει να λέει ότι η μητέρα του ήξερε τον Μάρκο Βαμβακάρη. Τον θαυμάζει πολύ... Την ημέρα της κηδείας είχαμε κατέβει μαζί για να χαιρετήσω και φοβόταν μην με χάσει μέσα στον κόσμο και έκλαιγε. Εκείνος ισχυρίζεται ότι έκλαιγε για τον Μάρκο.

Μαρία Παπουλή

Ο Αναστάσιος Ε. Βασιλιάς, πρώην Πρόεδρος της ΑΗΕΡΑ της Ουάσιγκτον, ο οποίος γνώριζε προσωπικά το Μάρκο, γιατί είχε συμμαθητή του έξι χρόνια τον Δομένικο, τον γιό του, στην Ελληνογαλλική Σχολή Άγιος Παύλος Πειραιά, γράφει για τον Μάρκο: "Αυτή τη στιγμή το ρεμπέτικο ανεβαίνει και αυτό το βλέπω από Αμερικανικής πλευράς. Ο Μάρκος Βαμβακάρης δεν έχει όρια τη Σύρα ή την Ελλάδα ή μόνο τους Έλληνες σκορπισμένους σ' όλη τη γη. Όλοι οι άνθρωποι, ανεξαιρέτως, αγαπάνε το ρεμπέτικο. Στην Ευρώπη... στις Σκανδιναβικές χώρες, αλλά και τώρα στην Αμερική ο Μάρκος είναι φημισμένος... Είμαι διατεθειμένος να κάνω κάτι στη Σύρα, από την οποία κατάγομαι, από τη γιαγιά μου, για να τιμήσω τον Μάρκο Βαμβακάρη... Η γιαγιά μου, η Μαρία Αφεντάκη, ήταν Συριανή. Ο παππούς μου, ο Αναστάσιος Βασιλιάς ήταν Μυκονιάτης. Έχω χαρτιά που το επιβεβαιώνουν από το 1600. Ήταν θερμαστής στον "Παπανικολή". Γνώρισε τη Μαρία Αφεντάκη στη Σύρα και την παντρεύτηκε. Ήρθαν κι εγκαταστάθηκαν στον Πειραιά, όπου δημιούργησαν οικογένεια.

Αναστάσιος Βασιλιάς

ΜΑΡΚΟΣ ΒΑΜΒΑΚΑΡΗΣ: πότε ως μεγάλος δημιουργός, πότε ως ιστορικό πρόσωπο της νεότερης Ελλάδας, πότε ως παγκόσμια αναγνωρισμένος δάσκαλος της ρεμπέτικης μουσικής, στιχουργός, συνθέτης, τραγουδιστής, πότε ως πρωτοπόρος συνθέτης λαϊκής μουσικής. Όποιο χαρακτηρισμό και αν του αποδώσουμε, η αξία του μένει διαχρονική. Ίσως μας παρακολουθεί από ψηλά με ένα μειδίαμα, γράφει ο Δημήτρης Β. Βαρθαλίτης: "Μάρκος Βαμβακάρης: Από τον μύθο στην ιστορία 1600-2017". Ένα μεγάλο αφιέρωμα στην Απάνω Μεριά της Σύρου.

Ο Μάρκος Βαμβακάρης

Κοσμοπλημύρα στην κηδεία του

Η εικόνα της "Κοίμησης της Θεοτόκου" του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου στην Σύρο

Επιμέλεια κ. Νινέττας Κοντογεώργη. Πηγή: www.syrosagenda.gr

«Η Κοίμηση της Θεοτόκου» (αυγοτέμπερα σε ξύλο πριν το 1567)

Ο Ελ Γκρέκο ζωγράφισε την "Κοίμηση της Θεοτόκου" (αυγοτέμπερα σε ξύλο) κοντά στο τέλος της κρητικής του περιόδου, κατά πάσα πιθανότητα πριν από 1567. Η υπογραφή του Ελ Γκρέκο «Δομήνικος Θεοτοκόπουλος ο δείξας» στη βάση του μεσαιού κηροπηγίου ανακαλύφθηκε το 1983 από τον αρχαιολόγο - βυζαντινολόγο κ. Γιώργο Μαστορόπουλο. Καθαρίστηκε και συντηρήθηκε από τον κ. Μπαλτογιάννη. Στο ναό βρίσκεται από το 1850 περίπου. Ένα εξαιρετικό έργο της νεανικής ηλικίας του μεγάλου ζωγράφου, που δείχνει πόσο ώριμος τεχνίτης της «βυζαντινής» τεχνικής και τεχνοτροπίας ήταν ο Θεοτοκόπουλος όταν έφευγε από την Κρήτη (1567), αλλά και κοινωνός της ορθοδόξου πνευματικότητας.

Η ανακάλυψη της Κοιμήσεως οδήγησε στην αναγνώριση των άλλων τριών έργων του ("το Τρίπτυχο της Μοντένα" [1568], "ο Άγιος Λουκάς ζωγραφίζει την Παναγία" [1567] και "η Προσκύνηση των Μάγων" [1567]) και στη συνέχεια την αποδοχή ως αυθεντικών περισσότερων έργων του, υπογεγραμμένων ή μη (όπως "το Πάθος του Χριστού" ζωγραφισμένα [Πιετά με Αγγέλους] το 1566). Αυτή η ανακάλυψη αποτέλεσε μια σημαντική πρόοδο στην κατανόηση του σχηματισμού του Ελ Γκρέκο και πρόωρη σταδιοδρομία του. Το έργο συνδυάζει

την κρητική σχολή και τον ιταλικό μανιερισμό ως τεχνοτροπία και εικονογραφικά στοιχεία. Ο Ελ Γκρέκο πλέον θεωρείται ως καλλιτέχνης με μια εκπαίδευση διαμορφωμένη στην Κρήτη. Μια σειρά από έργα αναδεικνύουν το στυλ του νεαρού Ελ Γκρέκο, κάποια ζωγραφισμένα ενώ ήταν ακόμα στην Κρήτη, κάποια από της περιόδου του στη Βενετία και κάποια από τη μετέπειτα παραμονή του στην Ρώμη.

Η εικόνα, η οποία παραμένει ως αντικείμενο λατρείας στην εκκλησία της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στη Σύρο, πιθανώς μεταφέρθηκε στο νησί κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης, από Ψαριανούς εποίκους, πράγμα που δικαιολογεί και την ονομασία της εκκλησίας. Η εικόνα φέρει όλα τα στοιχεία για το καθιερωμένο μοτίβο για το θέμα αυτό, το οποίο ήταν πολύ κοινό στην Ορθόδοξη Εκκλησία με την οποία ο Ελ Γκρέκο ανατράφηκε και επηρεάστηκε από αυτή. Παρ' όλα αυτά, έχει χάσει κάποια στοιχεία της παραδοσιακής βυζαντινής λιτότητας, υιοθετώντας χαρακτηριστικά της Αναγέννησης.

Έχει όμως ακόμα και κάποιες μικρές παραλλαγές, αντί π.χ. της αυστηρής σύνθεσης με τους δύο άξονες σε ορθή γωνία, παρουσιάζεται εδώ μια περισσότερο δυναμική σύνθεση με την ελαφρά διαγώνια τοποθέτηση της Παναγίας και τη σχεδόν ομολογή του Χριστού, που σκύβει προς την Παναγία. Έχει ακόμη επισημανθεί η ιταλική καταγωγή του κηροπηγίου και του περιστεριού. Οι λεπτομέρειες αυτές δίνουν το στίγμα της εποχής, του τόπου, αλλά και των αναζητήσεων του μεγαλοφυούς καλλιτέχνη.

Η σύνθεση της "Ταφής του Κόμη Οργκάθ" έχει στενή σχέση με την βυζαντινή εικονογραφία της "Κοιμήσεως της Θεοτόκου". Τα παραδείγματα που έχουν χρησιμοποιηθεί για να υποστηρίξει αυτή την άποψη έχουν μια στενή σχέση με την εικόνα της "Κοιμήσεως της Θεοτόκου" του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου, που ανακαλύφθηκε το 1983 στην εκκλησία με το ίδιο όνομα στη Σύρο. Η Μαρίνα Λαμπράκη-Πλάκα πιστεύει ότι μια τέτοια σύνδεση υπάρχει. Ο Robert Byron, σύμφωνα με τον οποίο ο εικονογραφικός τύπος της "Κοιμήσεως της Θεοτόκου" ήταν το συνθετικό μοντέλο για την "Ταφή του Κόμη Οργκάθ", ισχυρίζεται ότι ο Ελ Γκρέκο ως γνήσιος βυζαντινός ζωγράφος εργάστηκε καθ' όλη τη ζωή του με ένα ρεπερτόριο των κατασκευαστικών στοιχείων και μοτίβων κατά βούληση, ανάλογα με τις απαιτήσεις και την εκφραστική αφήγηση της τέχνης.

Η εκκλησία

Η εκκλησία της ενορίας των Ψαριανών χτίστηκε στα 1826-29 και είναι Βασιλική χωρίς Τρούλο, Τρίκλητος με γυναικωνίτη Μπαρόκ - Αναγέννηση. Ο Ναός συνδυάζει ξύλο και μάρμαρο. Η είσοδος και το τέμπλο είναι από μάρμαρο, ενώ Άμβωνας, Δεσποτικό, Βημόθυρα, από ξύλο ή φύλλο χρυσού. Η οροφή είναι διακοσμημένη με χριστιανικά σύμβολα των πρώτων χριστιανικών χρόνων, όπως Α-Ω, Ι.Χ., Δ, ο Σταυρός κ.α. Εξωτερικά είχε ανοιχτές τοξοστοιχίες, που σήμερα έχουν κλειστεί με σιδερένια υαλόφρακτα παράθυρα.

Στη βόρεια και ανατολική πλευρά του περιβόλου έχουν χτιστεί κελιά. Εντοιχισμένη επιγραφή στη νότια πλευρά της εισόδου αναφέρει τις χρονολογίες οικοδόμησης (1829) και ανακαίνισης (1847-50) και τον ρόλο του Μητροπολίτη Χίου και έπειτα Κυκλάδων Δανιήλ.

Εντυπωσιακή είναι η κατασκευή της εκκλησίας. Οι εξωτερικοί τοίχοι είναι πέτρινοι, αλλά οι κίονες στο εσωτερικό βαμμένοι με τρόπο που απομιμείται το μάρμαρο, οι θόλοι και τα σταυροθόλια είναι από ξύλο. Ο ξύλινος σκελετός των θόλων, που φαίνεται από τον γυναικωνίτη, μοιάζει με αναποδογυρισμένο σκαρί πλοίου θα 'λεγε κανείς ότι τον έφτιαξαν карабоμαραγκοί η καμπύλη πλευρά του

προς το εσωτερικό της εκκλησίας διαμορφώνεται με μπαγδατί, ενώ όλος ο ναός καλύπτεται με ξύλινη στέγη.

Το τέμπλο, έργο του Αντ. Νικ. Φραγκούλη, ανακαινίστηκε το 1867.

Ο Ναός βομβαρδίστηκε το 1943 (23.10.1943) με συνέπεια την πλήρη καταστροφή του Ιερού Βήματος του οποίου η αποπεράτωση έγινε το 1951. (σχετική επιγραφή στη βόρεια είσοδο).

Αρκετές εικόνες είναι αφιερωμένες από σωματεία και συντεχνίες, όπως η εικόνα των 40 μαρτύρων του Δ. Κωσταράκη, αφιερωμένη από τους αχθοφόρους του Ναυπηγείου το 1863 ή η εικόνα του Αγ. Αντωνίου, έργο του ιερέα Δ. Μιχάλοβιτς, από το σινάφι των μπουργουζήδων (τρυπανιστών), 1872.

Οι παλαιότερες εικόνες είναι του Ευαγγελισμού (1826) και των δώδεκα Αποστόλων (1827), έργα Σμυρναίου ζωγράφου, καθώς και μια εικόνα της Πλατυτέρας σε λαμαρίνα, στην άκρη της ανατολικής στοάς (1827).

Υπάρχουν ακόμη δύο εικόνες του Παν. Κυριόπουλου, που είχε σπουδάσει στη Ρωσία και Ιταλία, μια κεντημένη εικόνα της Κοίμησης του 1831, και στους τοίχους αγιογραφίες των ζωγράφων Δ.Χ. Λαμπρινού Αρμενόπουλου, Στ. και Επ. Δροσινού, Φρ. Δεσίπρη κ.ά.

Πηγές:

- Βικιπαίδεια
- Ιστορικό Μουσείο Κρήτης
- Ιστοσελίδα Ιεράς Μητρόπολης Σύρου
- Ιστοσελίδα Δήμου Σύρου – Ερμούπολης
- Εφημερίδα "Το Βήμα"

Η εικόνα της Κοιμήσεως του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου

Η Εκκλησία της Κοιμήσεως στη Ερμούπολη

Οι πρώτοι κάτοικοι της Σύρου

Επιμέλεια κ. Νινέττας Κοντογεώργη, πηγή www.Syrosagenda.gr

του François Aron

*Ο Γάλλος αρχαιολόγος, François Aron, περιηγήθηκε τη Σύρο, στη δεκαετία του 1980, και κάνοντας επιφανειακή έρευνα προσπάθησε, βάσει των αρχαιολογικών ευρημάτων, να εντοπίσει προϊστορικές θέσεις κατοίκησης στο νησί. Τα συμπεράσματα της έρευνάς του αυτής δημοσιεύτηκαν το 1995 στο περιοδικό **Συριανά Γράμματα**, τ. 30, από όπου σταχυολογήσαμε τα σχετικά με την Επάνω Μεριά ευρήματά του.*

Χάλαρα

Οι άνθρωποι εγκαταστάθηκαν δυτικά της πηγής του Σύριγγα, σ' ένα τοπίο με μεγαλύτερη κατάτμηση από άλλες Πρωτοκυκλαδικές θέσεις της Σύρου. Παχύ στρώμα μαρμάρου ρηγματώθηκε και σκίστηκε σε πλάκες, που μερικές φορές αιωρούνται ανάμεσα σε λατύπες όλων των μεγεθών. Η εξερεύνηση των σπηλαίων και των βραχοσκεπών δεν είχε αποτέλεσμα: ο οικισμός δεν ξεκίνησε, όπως συμβαίνει μερικές φορές από τα βραχώδη καταφύγια, πριν εγκατασταθεί στην ύπαιθρο, παρόλο που τα μέρη αυτά ίσως χρησίμευαν ως χώροι αποθήκευσης ή μαντριά. Βρίσκουμε ίχνη κατοίκησης στις βαθμίδες ανάμεσα στους βράχους -μερικές φορές κοντά στην είσοδο των σπηλαίων- αλλά και στα πλατώματα, στα κορήματα και κυρίως στις επίπεδες επιφάνειες, που είναι τριγυρισμένες από φυσικές ρωγμές. Σ' ένα από τα πλατώματα, επιφάνειας 150 τ.μ. και κλίσης 15° περίπου, εντοπίστηκαν πολυάριθμα λείψανα, καθώς και σχιστολιθικές πλάκες που πρέπει να χρησιμοποιήθηκαν σε κατασκευές. Σε κτίσματα ανήκαν επίσης οι μικροί όγκοι μαρμάρου, δε διακρίνονται όμως με σαφήνεια ίχνη τοίχων. Οι κωνικοί πυρήνες και οι αιχμές βελών με μίσχο και άγκιστρα που βρέθηκαν, έχουν νεολιθικό χαρακτήρα, και μόνο οι αιχμές διαμορφώνονται με επικαλύπτουσα επεξεργασία. Ένας οπέας, ξέστρα με φολίδες και λεπίδες και 1 ξέστρο από πυριτόλιθο είναι τα μόνα εργαλεία που διαμορφώνονται με περιφερειακή επεξεργασία, πρέπει όμως να χρησιμοποιούσαν και τις λεπίδες ως εργαλεία χωρίς επεξεργασία. Η κεραμική είναι ολιγάριθμη και διατηρείται σε κακή κατάσταση. Ως προς την κατασκευή μοιάζει με των Χοντρών Βάρης, (όπου η στιλβωμένη επιφάνεια των αγγείων έχει όμορφο καστανό, γυαλιστερό χρώμα, δε βρέθηκε όμως κανένα γραπτό όστρακο. Η συχνότερη μορφή φιάλης είναι η κωνική, οι ημισφαιρικές είναι σπανιότερες. Επίσης στα Χοντρά συναντούμε μεγάλα σκεύη με ταινιωτές λαβές) είναι όμως καλύτερα ψημένα και κοκκώδης. Βρέθηκε μία κωδωνόσχημη φιάλη, 1 ημισφαιρική, 1 με πόδι και άλλες με κάθετα τοιχώματα. Η σχετική αφθονία των κλειστών σκευών ίσως σχετίζεται με κάποια ειδική λειτουργία της θέσης (γαλακτοκομικά σκεύη;). Η θέση αυτή, σύγχρονη, πρωιμότερη ή μεταγενέστερη από τα Χοντρά, εμφανίζει ιδιότυπα πολιτιστικά χαρακτηριστικά, γεγονός που υποδηλώνει ότι ο εποίκισμός της Σύρου κατά το τέλος της Νεολιθικής έγινε από διαφορετικές ομάδες, που ίσως μάλιστα συμβίωναν στον ίδιο χώρο. Δεν

μπορούμε όμως να αποκλείσουμε την υπόθεση ότι οι 10 θέσεις που εντοπίστηκαν στη Σύρο ανήκουν στον ίδιο πολιτισμό, αλλά δεν είναι σύγχρονες και ότι μερικές από αυτές ήταν στάνες.

Το άμεσο φυσικό περιβάλλον των Χαλάρων έχει ομοιότητες με το Ατσιγγανόκαστρο της Σύρου, αλλά απλώνεται σε μεγαλύτερη έκταση, σε περιοχή πολύ περισσότερο κρημνώδη. Ίσως οι διάφορες ομάδες, ανάλογα με το μέγεθός τους, να είχαν εγκατασταθεί σε μεμονωμένους και φυσικά προστατευμένους χώρους. Οι δεσμοί τους ήταν πιθανόν πιο αδύνατοι και ο συνολικός αριθμός μικρότερος, μια και στις επιφάνειες που φαίνονται ότι κατοικήθηκαν, δε χωρούν παρά 10-30 οικιστικές μονάδες, σύμφωνα με τους υπολογισμούς μας.

Από τα Χάλαρα απολαμβάνουμε ανοιχτή θέα προς το βόρειο τμήμα του νησιού και προς τη θάλασσα, που βρίσκεται σε απόσταση 20' της ώρας, απόσταση που εξασφάλιζε την ασφάλεια του οικισμού, αλλά επέτρεπε και να προσποριστούν μέρος της διατροφής τους από την αλιεία (βρέθηκαν μάλιστα μερικά όστρεα). Οι κάτοικοι πρέπει να ασκούσαν παράλληλα και την κτηνοτροφία (μερικά σπήλαια είναι και σήμερα στάνες), να χρησιμοποιούσαν το νερό του Σύριγγα και να είχαν την επίβλεψη των βοσκοτόπων, ίσως και των χωραφιών στο βόρειο τμήμα του νησιού. Στην άμεση περιοχή των Χαλάρων υπάρχουν 2-3 εκτάρια καλλιεργήσιμης γης και ίσως στις γύρω ράχες το έδαφος να μην είχε τότε τελείως παρασυρθεί από τη διάβρωση.

Άκρα (λατομείο)

Μια μικρή εγκατάσταση βρίσκεται στη δυτική πλαγιά της Άκρας, πάνω από τον όρμο του Δελφινιού, σε επίπεδη αναδίπλωση του μαρμάρου, κάτω από το λατομείο. Η κεραμική, δίχως να είναι ιδιαίτερα διαγνωστική, πρέπει να ανήκει στην Πρωτοκυκλαδική ΙΙ. Η λιθοτεχνία περιλαμβάνει λεπίδες και μικρολεπίδες με παράλληλες πλευρές και σημαντικό αριθμό επεξεργασμένων εργαλείων, γεγονός που μπορεί να σημαίνει σχετικά πρώιμη χρονολόγηση της θέσης (αρχή της περιόδου).

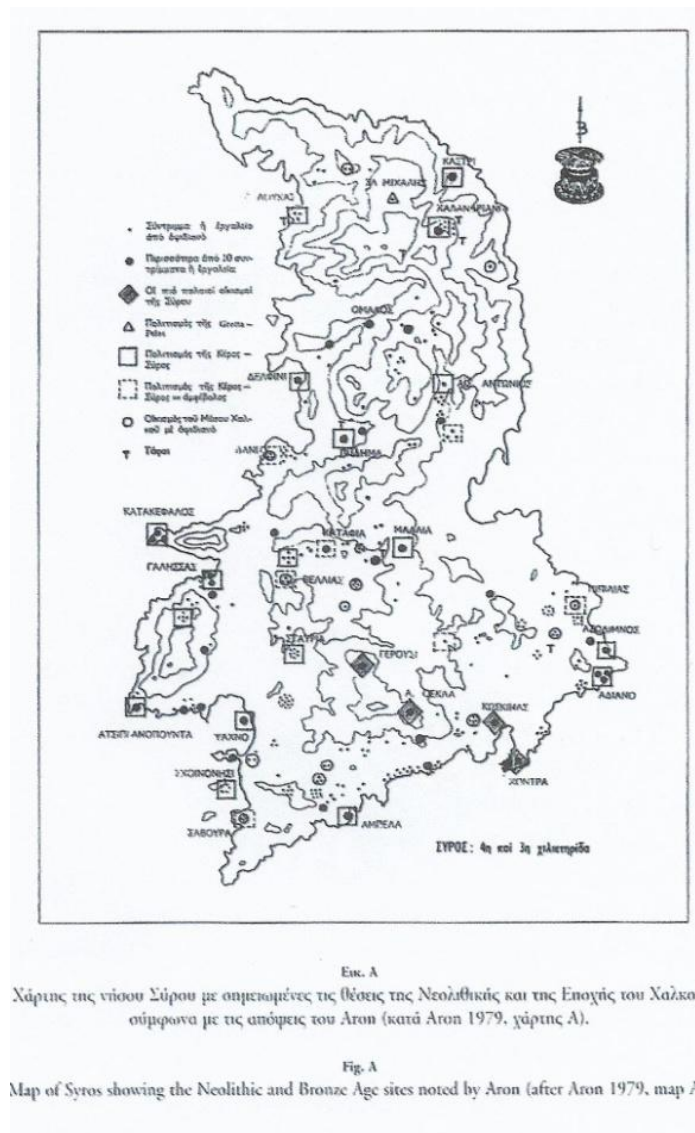
Σα Μιχάλης

Τα όστρακα που συλλέχτηκαν από τη θέση του χωριού, χρονολογούνται στη 2η χιλιετία, και κυρίως στην Ελληνο-Ρωμαϊκή εποχή. Μερικά αμφίβολα όστρακα και ίσως 1 όστρακο φιάλης με εσωτερικά διογκωμένο χείλος θα μπορούσαν να χρονολογηθούν στην αρχή της Πρωτοκυκλαδικής. Δεν υπάρχουν οψιανοί, μόνο 1 ξέστρο από πυριτόλιθο, ίσως της 2ης χιλιετίας. Στις πλευρές των Μαυροβολάδων, 400 μ. ανατολικά της θέσης, ο πηλός 1 οστράκου θυμίζει το τέλος της Νεολιθικής ή την αρχή της Πρώιμης Χαλκοκρατίας. Αν αυτό αληθεύει, ίσως μεταφέρθηκε εκεί κατά τη λίπανση των αγρών, τίποτε όμως δεν μπορεί να δείξει πότε ακριβώς μεταφέρθηκε το όστρακο.

Πύργος (πλάτωμα)

Από μια προεξοχή μαρμάρου στη δυτική περιφέρεια πλατώματος, που εκτείνεται δυτικά του υψηλότερου σημείου της Σύρου, προέρχεται μικρή συλλογή οψιανών με μεγάλη συχνότητα επεξεργασμένων εργαλείων και αιχμές βελών με μίσχο και πτερύγια, η επεξεργασία όμως είναι λιγότερο προσεγμένη από των Χοντρών. Η κεραμική είναι ολιγάριθμη σημειώνουμε 1 σφαιρική φιάλη. Υπάρχει

ακόμη λίγη καλλιεργήσιμη γη στα όρια του πλατώματος, από όπου ξεκινά μια στενή κοιλάδα, αλλά η θέση, μάλλον ένα πολύ μικρό χωριό, φαίνεται καταλληλότερη για κτηνοτροφία.

Στην Ιταλία γιόρτασαν την "Ημέρα Ελληνικής γλώσσας"!!!

Από την κ. Μαρία Ρώτα

Στη Νάπολη της Ιταλίας οι κάτοικοι είναι υπερήφανοι για την ύπαρξη της Ελληνικής γλώσσας και του Ελληνικού πολιτισμού. Όπως είχε πει η αείμνηστη καθηγήτρια και Ακαδημαϊκός Ζακλίν ντε Ρομιγί: "Τα αρχαία Ελληνικά είναι η κοινή ρίζα της κουλτούρας όλων των Ευρωπαίων..." και ως καθηγήτρια των Αρχαίων Ελληνικών στη Σορβόννη, προσπάθησε και κατόρθωσε να μεταδώσει σε πολλούς Ευρωπαίους φοιτητές την σπουδαία "δωρεά" των αρχαίων Ελλήνων στην ιστορία, στη ρητορική, στη διαλεκτική, στην φιλοσοφία, στη λογοτεχνία και φυσικά στη δημοκρατία. Ερχόταν συχνά στην Ελλάδα, όσο ήταν στη ζωή, είχε φίλους Έλληνες που θαύμαζαν το έργο της και είχε τιμηθεί για τη σπουδαία και μοναδική προσφορά της στη χώρα μας. Έφυγε από τη ζωή με μια ευχή: "...

προσπαθήστε Έλληνες να μη γίνει το μεγάλο λάθος να σταματήσει η διδαχή των αρχαίων ελληνικών! Πρώτα γιατί είναι χρήσιμα σε όλους κι ύστερα γιατί είναι ένας τίτλος αναγνώρισης που προκαλεί τον σεβασμό των άλλων λαών... "

Πολλές χώρες της Ευρώπης έχουν καθιερώσει ημέρα αρχαιοελληνικού πολιτισμού (στα σχολεία φυσικά) και... όπως είχε αναφέρει ο σπουδαίος αρχιμουσικός και φιλέλληνας Ιταλός Ρικάρντο Μούτι, θαυμάζοντας τον πολιτισμό της χώρας μας: "Η Ελλάδα είναι η μητέρα της Ευρώπης. Δεν μπορώ να διανοηθώ τη Γηραιά Ήπειρο χωρίς αυτήν. Γεννήθηκα στη Νάπολη και σε όλη μου τη ζωή, η μεγαλύτερη υπερηφάνεια μου ήταν και παραμένει ότι είδα το φως στην περιοχή: Μεγάλη Ελλάδα!

Στον αρχαιοελληνικό πολιτισμό βασίζεται ολόκληρο το οικοδόμημα του Δυτικού κόσμου. Και σε μια εποχή που υπάρχει αυξημένο ενδιαφέρον γι' αυτόν τον πολιτισμό, η Ελλάδα είναι αναγκαία όσο ποτέ! Αυτή θα διδάξει... Η κουλτούρα είναι το βαρύ πυροβολικό για την επιτυχία μιας χώρας, σε όλους τους τομείς!"

Το ίδιο πάθος και τον ίδιο θαυμασμό για την Ελλάδα συναντά κανείς σε πολλά γραπτά κείμενα σπουδαίων ανθρώπων και των περασμένων αιώνων, όπως του Γκαίτε, του Βίκτωρος Ουγκό, του Μπάιρον κ.α.

Ο σπουδαίος Άγγλος ποιητής Μπ. Σέλεϊ έγραφε το 1822 "ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΛΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ..." Είχε τέτοιο πάθος με κάθε τι ελληνικό ώστε βάφτισε την κόρη του Ιάνθη! Και πάντοτε έγραφε και έλεγε: "Είμαστε όλοι Έλληνες..."

Η Νάπολη της Ιταλίας πρωτοπορεί περήφανη!

Σε ένα θαυμάσιο νεοκλασικό κτίριο με εξαιρετική διακόσμηση, Ιταλοί μαθητές κλασικών Λυκείων τίμησαν την ελληνική γλώσσα μ' έναν ιδιαίτερο τρόπο. Όπως φαίνεται και από τις φωτογραφίες, ήταν πάρα πολλοί άνθρωποι παρόντες για να ακούσουν τους νεαρούς μαθητές και τις μαθήτριες να απαγγέλλουν αρχαιοελληνικά κείμενα. Η ομάδες των μαθητών άλλαζαν κάθε λίγο. Ο κάθε μαθητής διάβαζε ένα μέρος κειμένου από αρχαίο Έλληνα φιλόσοφο και ακολουθούσε ο δεύτερος, ο τρίτος κ.α. συνεχίζοντας με κείμενα άλλου αρχαίου φιλοσόφου ή ποιητή. Το σημαντικό είναι ότι αυτές τις αναγνώσεις συνόδευε μια ομάδα νεαρών μουσικών. Οι μεγαλύτεροι σε ηλικία μαθητές είχαν φορέσει αρχαιοελληνικά ενδύματα παρουσιάζοντας κείμενα αρχαίων ποιητών, φιλοσόφων και τραγωδών.

Και όλη αυτή η εκδήλωση, τιμώντας την "Ημέρα της Ελληνικής γλώσσας και του Ελληνικού πολιτισμού" πραγματοποιήθηκε κάτω από την Ελληνική σημαία.

Παρουσιάζουμε σήμερα στην εφημερίδα μας στιγμιότυπα από την παγκόσμια ημέρα της ελληνικής γλώσσας και του ελληνικού πολιτισμού στη Νάπολη της Ιταλίας.

Και... οι Έλληνες επίσημοι προσκεκλημένοι δεν τίμησαν αυτήν την εκδήλωση που... τίμησε τη χώρα μας. Γιατί;

Είναι σημαντικό ότι τα Ιταλόπουλα γιόρτασαν με χαρά την ημέρα της Ελληνικής γλώσσας.

Μήπως, θα 'πρεπε και στην Ελλάδα να γίνεται μια γιορτή, μια εκδήλωση ώστε να μαθαίνουν τα δικά μας παιδιά, οι μαθητές το πόσο έχει αγαπηθεί και εκτιμηθεί η γλώσσα μας, αλλά και ο πολιτισμός μας;

Υ.Γ. 1. Αγαπητοί αναγνώστες προσέξτε το ενδιαφέρον και τη χαρά των μαθητών της Νάπολης στην γιορτή της ημέρας που τιμά την Ελληνική γλώσσα.

2. Ευχαριστώ θερμά τον κ. Γιώργο Κανάκη για τη σπουδαία ενημέρωση.

Φωτογραφίες από τον Εορτασμό.

Εκδρομή στο Τατόι και την λίμνη Μπελέτσι

Κείμενο και φωτογραφίες από τον κ. Χρήστο Θανόπουλο

Το Σάββατο 13 Μαΐου 2017, επισκέφθηκαν 46 μέλη και φίλοι του Συνδέσμου Συριανών τα πρώην βασιλικά κτήματα Τατοΐου, θερινή κατοικία της βασιλικής οικογενείας και του αρχηγού του κράτους επί Α' Αβασίλευτης Δημοκρατίας (1924-1933). Την ξενάγηση πραγματοποίησε ο πρόεδρος του συλλόγου «Φίλοι του Κτήματος Τατοΐου» κ. Βασίλης Κουτσαβλής.

Ξεκινώντας από την πύλη της Λεύκας, εισχωρήσαμε στο πυκνό υπέροχο δάσος, με πρώτη στάση την ερειπωμένη οικία του αρχικηπουρού (δεκαετία 1880), συνεχίσαμε με την κυρίως βασιλική έπαυλη (αρχιτέκτων Σάββας Μπούκης, 1884-1886), τα μαγειρεία, το χωρίς στέγη οινοποιείο (1879-1885) και τα ξύλινα βαρέλια να αποσαθρώνονται από τα καιρικά στοιχεία, το κουκλίστικο βουτυροκομείο (1898), το παλαιό (περίπου 1875) και νέο βουστάσιο (1952) και καταλήξαμε στο μεγάλο λιβάδι. Μια ομάδα ανέβηκε στην κορυφή του λόφου Παλαιόκαστρου, ακρόπολη της αρχαίας πόλεως της Δεκέλειας, για να δει τον ναό της Αναστάσεως (αρχιτέκτων Αναστάσιος Μεταξάς, 1899), το Μαυσωλείο (αρχιτέκτων Μανώλης Λαζαρίδης, 1936-1940) και τα μνήματα της δυναστείας του Γεωργίου Α'.

Από τα 42.000 στρέμματα της αρχικής έκτασης του κτήματος, ο πυρήνας των 6.000 στρεμμάτων θα γίνει περιαστικό πάρκο και η κυρίως έπαυλη θα λειτουργήσει ως μουσείο δυναστείας Γεωργίου Α' (τελική απόφαση Δεκεμβρίου 2016). Εκεί θα εκτεθούν 17.000 κινητά αντικείμενα, αφού προηγουμένως συντηρηθούν. Θα λειτουργεί τραινάκι για την μεταφορά των επισκεπτών, εστιατόριο, πρότυπο αγρόκτημα που θα παράγει βιολογικά προϊόντα, κ.α. Ελάχιστα κτίρια έχουν επισκευαστεί, πολλά είναι υπό κατάρρευση, χωρίς ιδιαίτερη προστασία. Ο σύλλογος «Φίλοι του Κτήματος Τατοΐου» αγωνίζεται να περισώσει ότι είναι δυνατόν, ασκώντας πιέσεις στην πολιτεία και έχει εκπονήσει μελέτες για τα σημαντικότερα κτίρια.

Μετά την ολοκλήρωση της ξενάγησης αναχωρήσαμε για τους Θρακομακεδόνες, όπου στην ταβέρνα «Παπάς», γευτήκαμε τα πεντανόστιμα μπιφτέκια σχάρας, τα ξεροψημένα παϊδάκια, την χειροποίητη σπανακόπιτα και τυρόπιτα, με θέα τον ορεινό όγκο της Πάρνηθας και το φαράγγι της Χούνης. Μετά το φαγητό ανεβήκαμε στην Ιπποκράτειο Πολιτεία, για να περπατήσουμε στις όχθες της ονειρικής τεχνητής λίμνης Μπελέτσι. Εκεί ζουν πάπιες και κύκνοι, περιβάλλεται από ένα υπέροχο δάσος πεύκων και αποτελεί έναν κρυφό παράδεισο της Αττικής.

Η εκδρομική ομάδα ήταν δυνατή και παρά το μέγεθος της κινήθηκε υποδειγματικά. Μπράβο σε όλους! Καλή αντάμωση σε νέες περιηγήσεις!

Βιβλιογραφία

Κώστας Μ. Σταματόπουλος, Τατόι, Περιήγηση στον χρόνο και τον χώρο, Εκδόσεις Καπόν, Αθήνα 2011

www.el.wikipedia.org/wiki/Λίμνη Μπελέτσι

www.tatoion.gr/index.php/37-articles/80-nature

Μερικές φωτογραφίες από την εκδρομή

Έκθεση ζωγραφικής Γεωργίου Σαρλή στην αίθουσα Τέχνης «Ο Απελλής»

Κείμενο, φωτογραφίες από τον κ. Χρήστο Θανόπουλο

Την Τετάρτη 10 Μαΐου 2017, έγιναν τα εγκαίνια της αναδρομικής έκθεσης ζωγραφικής του συμπατριώτη μας και μέλους του Δ.Σ. του Συνδέσμου Συριανών κυρίου Γεωργίου Σαρλή, στην Αίθουσα Τέχνης του Συλλόγου Εικαστικών Καλλιτεχνών Ελλάδος «Ο Απελλής», πλατεία Αγ. Γεωργίου Καρύτση 3, στην Αθήνα. Η διάρκεια της έκθεσης ήταν: 10-14 Μαΐου 2017. Πλήθος φίλων, συγγενών και μελών του Συνδέσμου παρευρέθηκαν στα εγκαίνια, θαύμασαν τα έργα και συνεχάρησαν τον καλλιτέχνη.

Ο κ. Σαρλής μας εξέπληξε ευχάριστα, με την ποικιλία των τεχνικών (λάδι, μολύβι, χρωματιστό χαρτόνι Κανσόν), την πρωτοτυπία των θεμάτων, την αρτιότητα εκτέλεσης. Τα έργα του ξεκινούν το 1954, με τοπία του Νείλου σε λάδι («Εφηβική Φαντασίωση» 1,2,3), «Ενθύμηση νησιωτικού λιμανιού» σε λάδι και προχωρώντας εξελικτικά, με αφηρημένες φόρμες και αλληγορίες, καταλήγουν στη σημερινή εποχή. Ξεχωρίζει η σύνθεση «Προς το άστρο των θεών», λευκά πουλιά πετούν σε γαλάζιο ουρανό (αλληγορία του αστερισμού του Ωρίωνα με τον Σείριο) λάδι-έγχρωμη φωτοτυπία, η «Χρυσή Τομή» (1,62), αλληγορική σύνθεση 3 γυναικών με μολύβι (2013), «Το δάσος που λαχτάριζες», λάδι με τις τελευταίες αναλαμπές του καιόμενου δάσους, «Ο παραισθητικός» (*Amanita muscaria*) και «Ο αναίσχυντος» (*Phallus impudicus*), λάδια με απεικονίσεις από τον φυτικό κόσμο, που υποδηλώνουν την κύρια απασχόληση του καλλιτέχνη, «Τέσσερις πρώτοι αριθμοί», με χρωματιστό χαρτόνι Κανσόν (2017).

Ας αφήσουμε τον ίδιο τον ζωγράφο να μας προϋπαντήσει και να μας ξεναγήσει στα φωτεινά μονοπάτια της Τέχνης του, με τα δικά του λόγια:

« Αγαπητοί επισκέπτες Καλώς ήλθατε,

Ένα θερμό ευχαριστώ, που με την παρουσία σας στην εικαστική μου αυτή προσπάθεια με τιμάτε και μου προσφέρετε περισσή χαρά.

Στην παρούσα εκδήλωση με τίτλο «'Ηδιστον το επιτυχχάνειν», που της παρέχει στέγαση η φιλόξενη αυτή αίθουσα Τέχνης, εκτίθενται τα ζωγραφικά μου έργα των τελευταίων ετών.

Ωστόσο ως άτομο χωρίς παιδεία σε Σχολή Καλών Τεχνών ή Ακαδημία, αλλά με εικαστικά ενδιαφέροντα, χρησιμοποίησα στις ζωγραφικές μου συνθέσεις όσα από τα στυλιστικά χαρακτηριστικά διαφόρων ζωγράφων είχα την δυνατότητα να παραστήσω.

Βεβαίως τις διευκόλυναν η επί μακρά σειρά ετών μελέτη της ζωγραφικής τέχνης, η ουσιαστική παρατήρηση εκατοντάδων ζωγραφικών πινάκων, οι επισκέψεις μου σε παρουσιάσεις καλλιτεχνικών δημιουργιών και η πρακτική εφαρμογή των γνώσεων μου στις ελεύθερες ώρες μου.

Έτσι, παράκληση να μην κριθεί η προσπάθεια μου ως έπαρση και μόνον από την άποψη της καλλιτεχνικής δημιουργίας. Αλλά αξίζει να εμβαθύνετε στα θέματα των πινάκων, που καλύπτουν αρκετά συμβολικά νοήματα, αλλά και να κατανοήσετε τα πιθανά συναισθήματά μου κατά την υλοποίησή τους.

Οπότε, θέλω να πιστεύω, ότι εκτός της τυχόν υπάρξεως ερωτημάτων θα σας χαρίσουν και εκφράσεις ευχαριστήσεως.

Καλή περιήγηση»,

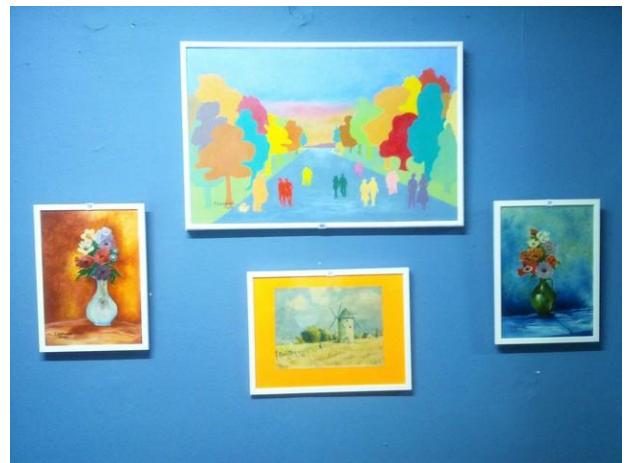
Αθήνα, 10 Μαΐου 2017

Ο Εκθέτης

Συγχαρητήρια και από εμάς. Πάντα τέτοια. Πάντα επιτυχίες!

Μερικοί από τους εκτεθέντες πίνακες

ΤΟ ΚΑΛΑΝΤΑΡΙ ΤΟΥ 1957

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Του Τάκη Κυριτσόπουλου

ΙΟΥΛΙΟΣ

- Ο Σύνδεσμος Συριανών Πειραιώς Αθηνών πραγματοποίησε το Σάββατο 4/7 εκδρομή στη Σύρα με περισσότερους από 100 εκδρομείς.
Ήταν τόσο μεγάλη η αίγλη του Συνδέσμου εκείνα τα χρόνια, που για την υποδοχή του σημαιοστολίστηκε και φωταγωγήθηκε πανηγυρικά η πόλη. Ανάμεσα στους εκδρομείς ήταν και ο Επίσκοπος πρώην Ηλείας και συμπατριώτης μας Αντώνιος Πολίτης, ο οποίος χοροστάτησε στο ναό της Αναστάσεως. Προς τιμήν του Συνδέσμου ο Ναυτικός Όμιλος Σύρου έδωσε την Κυριακή 5/7 χοροεσπερίδα στην αυλή του Α' Δημοτικού Σχολείου (Ρολόι), όπου παραβρέθηκαν εκτός των τοπικών αρχών και οι Ανδρέας Δρακάκης, Ευάγγελος Ανερούσης και Ευάγγελος Λαγουρός.
- Την εκμετάλλευση του παραλιακού εστιατορίου Πάσσαρη ανέλαβε ο λουκουμπογιός Αντώνης Λειβαδάρας μαζί με τα παιδιά του.
- Αναχώρησε για σπουδές στο Ανόβερο της Γερμανίας, στο τμήμα της μηχανολογίας, ο Στ. Λινάκης, υιός του δικηγόρου της πόλης μας Μάριου Λινάκη.
- Ο συμπολίτης Γεώργιος Βέλτσος, Έφορος της Ακαδημίας Αθηνών δώρισε νέα σειρά 118 βιβλίων στη Δημοτική μας Βιβλιοθήκη.
- Σκοτώθηκε στην Αθήνα, όπου είχε μεταβεί προς συνέχιση των σπουδών του, σε ατύχημα ο 19χρονος Αριστείδης Ν. Ρακάς, πρώην μαθητής του Γυμνασίου Σύρου.
- Με κρατικό πλοίο έφτασε στη Σύρα μεγάλο γεωτρύπανο και μεταφέρθηκε στη θέση «Ρέμα» Άνω Σύρου- Αναστάσεως για την ανεύρεση πόσιμου ύδατος στην περιοχή.
- Το παλαιό οικοδόμημα Κρεοπωλείου – Ιχθυοπωλείου στα «Ψαράδικα», το οποίο είχε οικοδομηθεί επί Όθωνος το 1846, κατεδαφίστηκε προς ανοικοδόμηση του κτιρίου της σχολής Μηχανικών Εμπορικού Ναυτικού.
- Αφίχθη στην πόλη μας ο Υπουργός Συντονισμού Αρ. Πρωτοπαπαδάκης και δέχθηκε στο ξενοδοχείο «Ερμής» διάφορες επιτροπές και φορείς, που του εκθέσανε διεξοδικά τα προβλήματα του νησιού.
- Προς επίλυση του αγροτικού προβλήματος Σύρου αποφασίστηκε η επέκταση της καλλιέργειας κηπαίων στα θερμοκήπια.
- Κατόπιν απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου ανακηρύχθηκε Επίτιμος Δήμαρχος Ερμούπολης, ο επί σειράν ετών Δήμαρχος Επαμεινώντας Παπαδάμ.
- Οι Συριανοί πρόσκοποι με επικεφαλής τον αειθαλή Εφορό τους Πάτροκλο Αλβανό και τους άξιους αρχηγούς Γιώργο Μιχαλακέα και Φώτη Μελισάκη πραγματοποίησαν 15μερη κατασκήνωση, από 7/7 έως 21/7 στην Αγία Παρασκευή Αληθινής. Με παιχνίδια προσκοπικά και καθημερινές

ασκήσεις πέρασαν ευχάριστα οι μέρες. Ο βαθμοφόρος μάλιστα Ανδρέας Πασσάς κατέθεσε όλη την ποιητική του δεινότητα σε υπέροχες ριμάτες, οι οποίες έχουν διασωθεί μέχρι σήμερα.

- Λειτουργήσε στην Ερμούπολη από 3/7 μέχρι 23/7 το Κέντρο Κεντημάτων και Κοπτικής – Ραπτικής Α.Ε. «Ραπτομηχαναί Σίγγερ». Στις σχολές Σίγγερ έχουν μαθητεύσει κατά το παρελθόν πλέον των 200 κοριτσιών του νησιού.
- Παρά την επικρατούσα κρίση από την καταστροφή της παραγωγής κηπαίων συνεπεία ανομβρίας, του περιορισμού των εργασιών των συριανών υφαντουργείων και του παροπλισμού πολλών πλοίων συνεχίζεται αδιάλειπτα ο εξωραϊσμός των καταστημάτων της παραλίας και των συνοικιών, ενώ νέα καλαίσθητα μαγαζιά ανοίγουν συμβάλλοντας στην αναβάθμιση της πόλης μας.
- Γάμος Βασιλείου Αξαρλή και Αγγελικής Βάλβη.
- Θάνατοι: Κωνσταντίνου Ρουσάκη, Δημητρίου Ψωμά, Ιωάννη Γιαννίρη 84 ετών παλαιού καφεπώλη, Ιωάννη Βλησίδη δικηγόρου και του τετράχρονου Μανωλάκη Ι. Δρακάκη.

Α Υ Γ Ο Υ Σ Τ Ο Σ

- Πλήθη συμπολιτών μας συνέρρευσαν στη χαράδρα «Χριστός» της Άνω Σύρου και παρακολούθησαν την έναρξη λειτουργίας του γεωτρύπανου.
- Απονεμήθηκε πτυχίον του ελληνικού Ωδείου στη μαθήτριά πιάνου του Λυκείου των Ελληνίδων Σύρου Νινέτα Παλαιολόγου, για την άριστη επίδοση της στο όργανο αυτό.
- Κατόπιν απόφασης των υπουργών Συντονισμού Αρ. Πρωτοπαπαδάκη και Εσωτερικών Τάκου Μακρή, χορηγήθηκε στο Δήμο Ερμούπολης έκτακτη οικονομική ενίσχυση ύψους 200.000 δραχμών.
- Η Επιτροπή Τουρισμού Σύρου κατασκεύασε όμορφη πλατεία με πλαζ για θαλάσσια λουτρά πίσω από το τουριστικό ξενοδοχείο «Ερμής» στα «Κύματα».
- Νέος αρχιμουσικός της φιλαρμονικής του Δήμου ανέλαβε ο Ν. Δεληγιαννάκης.
- Οι Συριανοί πρόσκοποι με επικεφαλής τον ακάματο, παρά την ηλικία του έφορο Πάτροκλο Αλβανό και τους αρχηγούς και βαθμοφόρους Γιώργο Μιχαλακέα, Βασίλη Χρήστου, Ανδρέα Πασσά και Κώστα Βαρδαλάχο πραγματοποίησαν 8ήμερη εκδρομή στην Αμοργό και στη συνέχεια μετέβησαν στην Πάρο, όπου κατέλυσαν για 4 βράδια σε σχολείο του νησιού συμμετέχοντας στον εορτασμό της Παναγίας της Εκατονταπυλιανής. Οι πρόσκοποι υπερέβαιναν τους τριάντα και αυτή ήταν η τελευταία συμμετοχή του Πάτροκλου Αλβανού, διότι πέθανε το επόμενο καλοκαίρι.

- Προκειμένου να ανοιχθεί ο δρόμος από την Δελαγράτσια προς τις Αγκαθωπές καταστράφηκε μέρος της θαλάσσιας πλαζ Φετουρή και κόπηκαν αρκετά δένδρα της παραλίας.
- Αυτοκτόνησε με κινίνο η εργατική και ηθική νέα Αφρούλα Κ. μητέρα τριών παιδιών για άγνωστους λόγους.
- Ανακαινίστηκε άρδην το Τελωνείο μας με μέριμνα του τελώνη Ν. Χατζησταματίου.
- Ξεκίνησε η λειτουργία του νέου σύγχρονου αρτοποιείου του Γεωργίου Κρητικού (πρώην Μεντάκη) στη συνοικία του Αγίου Νικολάου.
- Ολοκληρώθηκε η επισκευή του παλαιού φούρνου Χέλμη στην πλατεία Μιαούλη από τους νέους επιχειρηματίες αδελφούς Κουμαριανούς (Δημήτρη και Αντώνη) και τη Μαγκαφούλα Κανάκη.
- Κατασκευάστηκε δρόμος με σκαλάκια, από τον Άγιο Αθανάσιο μέχρι το προαύλιο της «Πηγής».
- Με συνεχείς πλόες του Δ/Π «Κωνσταντίνος Γαβιώτης» μετακινήθηκαν από Σύρο σε Τήνο και τούμπαλιν πολλοί Συριανοί προσκυνητές για την εορτή της Μεγαλόχαρης.
- Στην πλατεία της κοινότητας Ποσειδωνίας οικοδομήθηκε κτίριο για να λειτουργήσει ως καφενείο.
- Τα εισιτήρια των κινηματογράφων της πόλης υποτιμήθηκαν, σε 2,5 δραχμές και οι Συριανοί σινεφίλ δραπτόμενοι της ευκαιρίας κατακλύζουν καθημερινά το «Αθηνά», το «Παλλάς», το «Λίντο» και το «Απόλλων» στη Λαλακιά. Ο θεατρώνης Π. Δασκαλέας προσφέρει ενίοτε και χωνάκι πασατέμπο στους τακτικούς θαμώνες.
- Λόγω λειψυδρίας η Δημοτική Αρχή πραγματοποιεί καθημερινά δρομολόγια διανομής νερού στις λαϊκές συνοικίες με τα βυτιοφόρα της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας του Δήμου.
- Περαιτώθηκαν τα έργα επέκτασης του εναλλασσόμενου ρεύματος σε ολόκληρη την Ερμούπολη.
- Κοσμικό γεγονός αποτέλεσε για το νησί μας η φετινή δεξίωση, που παρέθεσε η οικογένεια του Ανδρέα Φουστάνου στην έπαυλη της στην Ποσειδωνία, ανήμερα της εορτής της Παναγίας. Προσφέρθηκε λουκούλλειο δείπνο στους συνδαιτυμόνες με αφθονία ποτών, κρασιών και γλυκισμάτων και ακολούθησε χορός στον ηλεκτροφώτιστο κήπο κάτω από τα πεύκα και τα γιασεμιά. Παραβρέθηκαν με τις οικογένειές τους οι: Γ. Θρασιάδης, Τάκης Ξύδης, Ν. Βαλμάς, Βιργινία Καρδάρá, Ζωή Δαροπούλου, Θ. Τσατσά αδελφή του εφοπλιστή Γιάννη Κοσμά και πολλοί άλλοι Συριανοί «σελέμπριτις».
- Στις 29/8 κατέπλευσε στη Σύρα το Α/Γ «Πηνειός» επί του οποίου επέβαιναν 420 ναυτόπαιδες του Πόρου, που εκτελούσαν το καλοκαιρινό τους ταξίδι.
- Παραδίδονται μαθήματα ακορντεόν από το κ. Παναγιώτη Χάλαρη.
- Γάμος Γ. Μανουσάκη, λοχαγού-Καίτης Κουτέπα.
- Θάνατοι:Μαρίας Κωβαίου το γένος Νικολαΐδου και της Συριανής πρεσβυτέρας Μαρίας Διαμαντοπούλου το γένος Κριτσίνη.

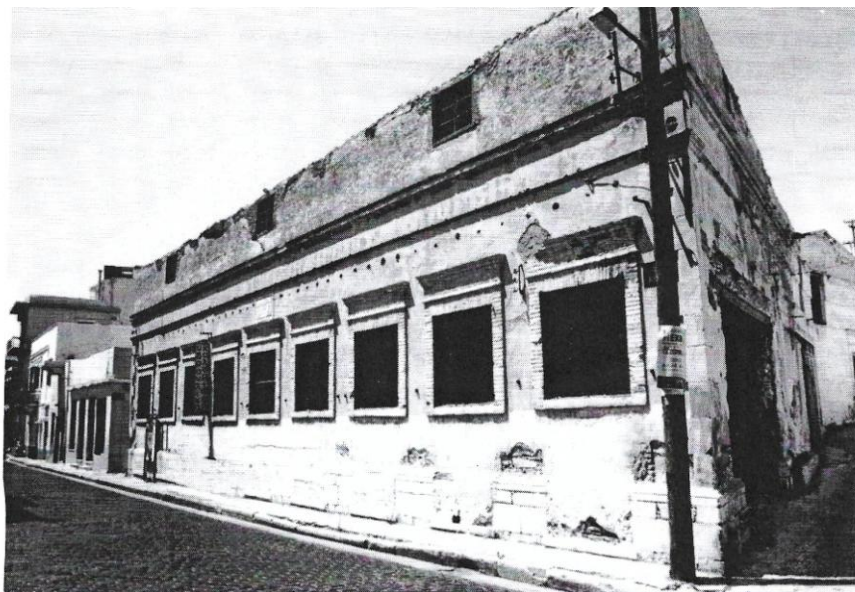
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

- Κατά την κατεδάφιση του επί της παραλίας κτιρίου της δημοτικής ψαραγοράς και κρεαταγοράς (σημερινό κτίριο Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου), όπου στη θέση του ανεγέρθηκε αρχικά η Σχολή Μηχανικών Ε.Ν., κατά τη διάρκεια ανασκαφής των θεμελίων βρέθηκε κυλινδρικό κουτί, το οποίο είχε τοποθετηθεί εκεί κατά τη θεμελίωση. Ο εργολάβος Λοΐζος Μπάϊλας βρήκε μέσα στο κουτί μεγάλα φύλλα χαρτιού, ένα βιβλιάριο, που περιείχε το Σύνταγμα του Όθωνα (1844) και ένα μικρό μετάλλιο.
- Εγκρίθηκε χρηματοδότηση από το Υπουργείο Συντονισμού για τα παρακάτω κοινωφελή έργα στην Ερμούπολη:
 1. Κατασκευή υδατοδεξαμενής 1.600 κυβικών στο Δήλι.
 2. Εξυγίανση και διευθέτηση των χειμάρρων Λαλακιάς και Πηγάδας.
 3. Ανακαίνιση των δημοτικών σφαγείων.
 4. Διάνοιξη οδού προς τα Καμίνια.
 5. Αναβάθμιση οδού προς τα Λαζαρέττα.
 6. Κατασκευή αποχετευτικών έργων.
- Η λέσχη «Ελλάς» και οι ναοί της πόλης και των κοινοτήτων ανακαινίστηκαν και οι ιστορικοί πολυέλαιοι της λέσχης «Ελλάς» αποκαταστάθηκαν στην προηγούμενή τους λαμπρότητα με την προσθήκη κρυστάλλων εκ Γερμανίας.
- Ο διάσημος Συριανός πιανίστας και οδοντίατρος διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Μάϊντς της Γερμανίας, Γεώργιος Δασκούλης έδωσε ρεσιτάλ πιάνου στην Ερμούπολη.
- Η Δημοτική Αρχή προς εξυπηρέτηση των κατοίκων των εργατικών συνοικιών διένειμε νερό από το πηγάδι της οικίας Πηλού (όπισθεν εργοστασίου Μπαρμπέτα) το μήνα Σεπτέμβρη σε καθημερινή βάση με τη δημοτική υδροφόρα.
- Το εργοστάσιο των αδελφών Πασσά στη συνοικία Νεάπολη διέκοψε τη λειτουργία του λόγω της οικονομικής κρίσης στην εγχώρια βιομηχανία και πολλοί εργατοτεχνίτες έμειναν άνεργοι.
- Η ναυτιλιακή κρίση, που μαστίζει τη χώρα μας εδώ και δύο χρόνια, φαίνεται ότι πλησιάζει στη λήξη της. Ήδη άρχισαν να αναχωρούν τα παροπλισμένα στο λιμάνι πλοία.
- Από την Επιτροπή Τουρισμού Σύρου διαμορφώθηκε κολυμβητική πλαζ όπισθεν τουριστικού ξενοδοχείου Αγκαθωπών.
- Στο Β΄ νεκροταφείο Αθηνών τελέστηκε το ετήσιο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του λαμπρού νέου Γ. Βασιλειάδη, υιού του προέδρου της Λιμενικής Επιτροπής Σύρου.
- Κατά τη συνεδρίαση των μελών της νέας Επιτροπής Δημοτικού Θεάτρου «Απόλλων» υπό την προεδρία του Δημάρχου Σταύρου Βαφία, εκλέχτηκαν ως διοικητικά μέλη οι: Μάριος Λινάκης Γ.Γ. Αντώνιος Μπέρτος Ταμίας,

Αντώνιος Νικολιάς Έφορος και μέλη οι: Γεώργιος Δρακάκης, Γεώργιος Σαρτζετάκης και Χαράλαμπος Κόκκινος.

- Συνεχίζεται η ναυπήγηση της πολυτελούς θαλαμηγού «ΚΥΜΑ» 300 τόνων του εφοπλιστή Μαρή Εμπειρικού. Για την κατασκευή και τον εξοπλισμό του σκάφους εργάζονται 48 караβομαραγκοί και πολλοί επιπλοποιοί στο ναυπηγείο του Ταρσανά.
- Κατέπλευσε στο λιμάνι μας για επισκευή στην κρατική δεξαμενή ο πλωτός αμερικάνικος ραδιοσταθμός «Η φωνή της Αμερικής».
- Διετέθη πίστωση ενός εκατομμυρίου δραχμών για την εκτέλεση δημοτικών έργων προς καταπολέμηση της ανεργίας στο νησί μας. Πρόκειται για το περίφημο πρόγραμμα «Εικοσιτέσσερα» ονομασία που προκύπτει από την αμοιβή των εργατών, οι οποίοι λαμβάνουν 24 δραχμές ημερησίως, δηλαδή μισό μεροκάματο για την τσιμεντόστρωση δρόμων, πλατειών κλπ.
- Θάνατος του παλαιού σοφέρ της πόλης Στεργίου Δ. Μιχάλοβιτς.

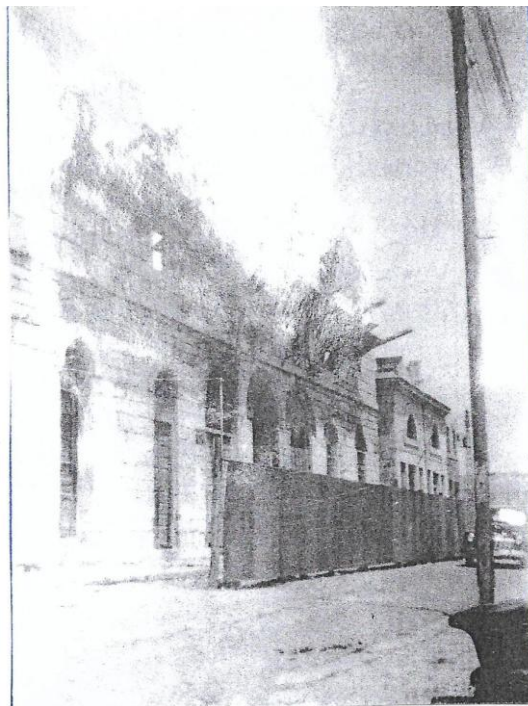
Τέλος του τρίτου μέρους.

1959 : Το ιστορικό καλτσάδικο – πεσκιράδικο των Αδελφών Πασσά στη συνοικία Νεάπολη, έκλεισε κι αυτό λόγω οικονομικής κρίσης στην εγχώρια βιομηχανία.

Τελευταίοι εργοστασιάρχες του ο καπετάνιος Δημήτριος Δαπόντες, Οι Ιωάννης και Κώστας Πασσάς και ο Μανώλης Λειβαδάρας.

Αρχείο: Δημήτρης Χάλαρης.

*Ιούλιος 1959 : Κατεδάφιση του Κρεοπωλείου – Ιχθυοπωλείου
Στα «Ψαράδικα»
Το κτίριο είχε οικοδομηθεί το 1846 επί Όθωνα.*

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Επιμέλεια κ. Ελένης Χατζίρη

Στη Σύρο έφθασε η εικόνα της Παναγίας Σουμελά, όπου και εξετέθη σε λαϊκό προσκύνημα στον Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου Σύρου.

Παρουσία πολλών εκλεκτών και σημαντικών προσώπων της τέχνης και της πολιτείας, πραγματοποιήθηκαν στη Πινακοθήκη Κυκλάδων, το Σαββάτο 10 Ιουνίου 2017, τα εγκαίνια της έκθεσης του κορυφαίου Έλληνα γλύπτη Κώστα Βαρώτσου με θέμα «Διαστρωματώσεις».

Η έκθεση έγινε με την ευγενική χορηγία του κ. Αντώνη Ε. Κορμηνού, ο οποίος με την ευκαιρία ανακηρύχθηκε από τον Δήμο, Επίτιμος Δημότης Σύρου – Ερμουπόλης.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Ο Χάρης Τζωρτζακάκης και η Ειρήνη-Αικατερίνη Φωστέρη κόρη της συμπατριώτισσας μας Αμαλίας Φωστέρη βάπτισαν το 4^ο παιδί τους στον Ιερό Ναό Αγ. Ανδρέα Αγίας Παρασκευής και του έδωσαν το όνομα Άννα-Αμαλία.

Στις 3 Ιουνίου βαπτίστηκε στον Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου Σύρου ο εγγονός του Προέδρου μας Δημήτρη Βαφία και έλαβε το όνομα Δημήτριος.

ΠΕΝΘΗ

- Απεβίωσε στη Σύρο ο Μιχάλης Πρέκας συνταξιούχος Μηχανικός Ε.Ν
- Απεβίωσε στη Σύρο ο Γιάννης Κεράνης συνταξιούχος Πλοίαρχος Ε.Ν.
- Απεβίωσε στην Αθήνα όπου και ετάφη το μέλος μας Κωνσταντίνος Βαλσαμάκης συνταξιούχος Πλοίαρχος Ε.Ν .
- Απεβίωσε στην Αθήνα και ετάφη στη Σύρο η Μαίρη, χήρα Χρύσανθου Δαλεζίου.

Θερμά Συλλυπούμεθα τους οικείους των.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Δωρεές στο Σύνδεσμο

01/04 έως 30/06/17

Ουρανία Παπακωνσταντίνου	50 €	Για τούς σκοπούς του Συνδέσμου
--------------------------	------	--------------------------------

Φιλανθρωπίες Συνδέσμου

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου διετέθησαν φέτος, για τις εορτές του Πάσχα, 2.000 Ευρώ, τα οποία διενεμήθησαν σε αναξιοπαθούσες οικογένειες και αναξιοπαθούντα άτομα στην Σύρο.

Συμπατριώτες και Συμπατριώτισσες,

Μην ξεχνάτε ότι η Συνδρομή σας στο Σύνδεσμο, είναι σχεδόν το μόνο έσοδο για να αντιμετωπίσουμε τα έξοδά μας και να είμαστε συνεπείς στις καταστατικές υποχρεώσεις μας.

Είναι απλό, μπορείτε να καταθέσετε στην Alpha Bank στον λογαριασμό μας: IBAN GR79 0140 2380 2380 0200 1000 044 το ποσόν της συνδρομής σας αναφέροντας το όνομα σας και ότι αφορά συνδρομή.

Δραστηριότητες Συνδέσμου

Σας πληροφορούμε ότι οι δραστηριότητες του Συνδέσμου για τη θερινή περίοδο θα διακοπούν 15η Ιουνίου 2017 έως την 15η Οκτωβρίου 2017. Κατά την περίοδο αυτή η αίθουσα του Συνδέσμου θα παραμείνει κλειστή. Οποτεδήποτε μας χρειαστείτε να επικοινωνήσετε μαζί μας μέσω της επιλογής του Ιστότοπου μας "Επικοινωνία" ή με email στη διεύθυνση μας syn.syrianon@gmail.com

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΣΥΡΙΑΝΩΝ 2017 – 2018

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2017

14/10/2017 Σάββατο, ώρα 09.00: Ημερήσια εκδρομή στη Θήβα, επίσκεψη στον Ιερό Ναό Ευαγγελιστή Λουκά, ξενάγηση στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θήβας και στον Αρχαιολογικό χώρο Καδμείας, Ηλεκτρών Πυλών.

Φαγητό στο παραλιακό ψαροχώρι Άγιος Βασίλειος (Ψαροταβέρνα ο Λαλλάς) τηλ 22620 92247

Τιμή 15 Ευρώ το άτομο, επιπλέον 3 Ευρώ για το εισιτήριο Μουσείου και 3 Ευρώ για τον Ξεναγό.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2017

11/11/2017 Σάββατο, ώρα 09.00: Ημερήσια εκδρομή στην Αρκαδία, επίσκεψη του μοναδικού σπηλαίου Κάψιας και της Ι. Μονής Κερνίτσης, κατάληξη στα ορεινά χωριά Βαλτεσίνικο και Μαγούλιανα, φαγητό στην καλύτερη χασαποταβέρνα «Ιωσήφ» τηλ. 2795 082359.

Τιμή Ευρώ 20 το άτομο.

22/11/2017 Τετάρτη, ώρα 19.00: Παρουσίαση βιβλίου του Ιατρού κ. Νίκου Λειβαδάρα με τίτλο «Το πρώτο Νοσοκομείο της Ελλάδας – Ερμούπολη Σύρου 1825».

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2017

8 – 9 – 10 Δεκεμβρίου 2017, Παρασκευή, Σάββατο, Κυριακή:

Χριστουγεννιάτικη Εορταγορά στην αίθουσα μας.

Ώρες λειτουργίας 10:00 έως 21:00. Την Κυριακή μετά την θεία Λειτουργία από ώρα 12.00 έως τις 21:00

10/12/2017 Κυριακή: Εορτασμός Αγίου Νικολάου.Θεία Λειτουργία στον Ι. Ναό Αγ. Γεωργίου Καρύτση με την εικόνα του Αγίου από τη Σύρο. Συνάντηση των μελών μας στην αίθυσά μας, μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας.

16/12/2017 Σάββατο ώρα 10.30: Επίσκεψη – Ξενάγηση στο Μουσείο Ακροπόλεως. Συνάντηση στην είσοδο του Μουσείου.

Τιμή εισιτηρίου με την ξενάγηση 8 Ευρώ το άτομο, άνω της ηλικίας των 65 ετών 6 Ευρώ το άτομο.

Φαγητό προαιρετικό στην ταβέρνα «ο Πλάτανος» κοντά στους Αέρηδες.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2018

14/01/2018 Κυριακή, ώρα 11.00: Άτυπη Γενική Συνέλευση στην αίθουσά μας.

21/01/2018 Κυριακή, ώρα 11.00: Τακτική Γενική Συνέλευση στην αίθουσά μας.

Ετήσιος απολογισμός και προγραμματισμός νέου έτους. Κοπή πίτας

29/01 - 04/02/2018 : Παρακολούθηση Θεατρικής παράστασης.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2018

8/02/2018 Πέμπτη, ώρα 21.00: Τσικνοπέμπτη, Αποκριάτικο γλέντι – φαγοπότι στην αίθουσα μας. Τιμή 25 ευρώ το άτομο.

23/02/2018 Παρασκευή, ώρα 13.30: Επίσκεψη στο Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών. Τιμή 5 Ευρώ το άτομο, άνω των 65 ετών 2,5 Ευρώ το άτομο. Φαγητό στην ταβέρνα «Αναφιώτικα», κοντά στα Αναφιώτικα στην Πλάκα.

ΜΑΡΤΙΟΣ 2018

08/03/2018 Πέμπτη, ώρα 18.30-22.00: «Γιορτή της Γυναίκας», Συνεστίαση με μεζέδες – κρασί - χορό στην αίθουσα μας. Τιμή 15 ευρώ το άτομο.

16/03/2018 Παρασκευή, ώρα 16.15: Μετάβαση με πούλμαν στην Ιερά Μονή Κοιμήσεως Θεοτόκου Κυπαρισσιώτισσας – Αγ. Ιεροθέου Μεγάρων, τηλ. 22690 26599, για παρακολούθηση της Ακολουθίας των Δ' Χαιρετισμών. Έναρξη ακολουθίας ώρα 17:30. Τιμή 10 ευρώ το άτομο.

24/03/2018 Σαββάτο, Πασχαλινή εορταγορά στην αίθουσα μας με ώρες λειτουργίας 14.00 – 20.00.

Θα δοθεί τσάι στην αίθουσα μας στις 18.30. Τιμή 10 Ευρώ το άτομο.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2018

15/04/2018 Κυριακή του Θωμά: Θρησκευτική Εορτή του Συνδέσμου στον Ιερό Ναό Αναστάσεως Σύρου.

ΜΑΙΟΣ 2018

12/05/2018 Σάββατο, ώρα 9.00: Ημερήσια εκδρομή – ξενάγηση στο Μουσείο και τον Αρχαιολογικό χώρο της Κορίνθου.

Το Αρχαιολογικό Μουσείο έχει ανακαινισθεί και επεκταθεί και έχει γίνει επανέκθεση των θαυμάσιων ευρημάτων.

Φαγητό και μπάνιο στη λίμνη Βουλιαγμένη (Ηραίου), στην ταβέρνα «Ηραίο». Απογευματινή βόλτα στον Αρχαιολογικό χώρο του Ηραίου και τον υπέροχο φάρο. Κατά την επιστροφή, στάση για καφέ στο Λουτράκι. Τιμή 15 Ευρώ το άτομο. Τιμή εισιτηρίου στο μουσείο 8 Ευρώ το άτομο, άνω των 65, 4 Ευρώ το άτομο και για όλους 2,5 Ευρώ για τον ξεναγό.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2018

Καλοκαιρινή Συνεστίαση στη Σύρο.

***Σημείωση:** Για περισσότερες λεπτομέρειες, υπενθυμίσεις ή αλλαγές του προγράμματος, θα γίνονται ανακοινώσεις μέσω της ιστοσελίδας του Συνδέσμου (<http://www.synd.gr/>), και θα αποστέλλονται Email ή SMS στα μέλη μας.*

ΑΠΡΟΣΜΕΝΟ

Του Δημήτρη Βόϊκου

Στη Μάνα

Σε θάλασσα που μας χωρίζει, γαλανή,
σα γυάλινη, απέραντη αλάνα,
απρόσμενα - γλυκειά διάφανη κι αχνή-
με βρήκε η μορφή σου, Μάνα.

Το πούσι έπεφτε αργά στην κουπαστή
και γλάροι, φτερουγίζαν στα μαλλιά σου.
Γαληνεμένη ήσουν, χαμογελαστή,
κι ο τρόπος ίδιος, στη μιλιά σου.

Το ίδιο πάντοτε το βλέμμα το γνωστό
που με κοιτάξεις παραπονεμένη.
Το βάδισμά σου, απaráλλαχτα πιστό.
Στο μέτωπο, ρυτίδα σκαλισμένη.

Κι ήθελα νά 'ρθω προς τα σέ, μια δρασκελιά,
μια νοσταλγία του καιρού, μεγάλη.
Να σου μιλώ με τη ψυχή, χωρίς μιλιά,
τ' άσπρο να χάιδευα κεφάλι.

Μα είναι τα πέλαγα στη ξενιτειά στυγνά.
Κι είναι τα πλοία, απάνθρωπα και πλάνα.
Κι είναι τα μάτια από δάκρυα στεγνά,
και σε φωνάζουν μάνα Μάνα...

Στη Γενιά των 600 Ευρώ

του Τάκη Κυριτσόπουλου

Στους μαυροπίνακες μικροί ακονίζαμε τα τεμπεσίρια μας
και πολιτείες παραμυθένιες στο νου μας χτίζαμε.
Ανθρώπων πόθους κρυφά ενώναμε με τα γεφύρια μας,
παιδιά χορταίναν στους ορυζώνες, που ζωγραφίζαμε.

Σε τρίποδα όπλων μέσα σε κράνος καίει θυμίαμα,
παλιάτσοι εγκάθετοι χειροκροτούνε στις παρελάσεις μας.
Κι ως καταρρέουν τα ονόματα μας στο αμμοκονίαμα,
εμείς γυρεύουμε να ξεδιψάσουμε απ' το άδειο τάσι μας.

Κρυμμένο μήνυμα με άδειο μπουκάλι πια δε θα στείλουμε,
νωθρά αρμενίζει έξω απ' τους χάρτες το ερημονήσι μας.
Μας διατίμησαν και μας τελείωσαν πριν ανατείλουμε
κι ήρθανε τώρα φτηνοί τουρίστες να δουν τη δύση μας.

Όσα δεν φτάνει η Αλεπού.....

Από τον Νίκο Σαλίβερο
(Ασώτου μύθοι)

.....

Ο μύθος πια της αλεπούς αντίστροφα δουλεύει,
γίνηκε σαν του μουστερή ,το θύμα όπου γυρεύει.
Αφ'έφαγε του σταφυλιού, όλα τα κρεμαστάρια
και τ' αποτρύγι απομυζά, από φτωχών μαστάρια.

Στο κόσμο τώρα αυγάτισαν ύπουλες αλεπούδες
που ξεγυμνώνουν σωρηδόν και νέους και παππούδες.
Οι άμοιροι πληρώσανε δουλεύοντας μ' ιδρώτα,
κι' αλεπουδίσια χάνουνε του κόπου τους τα φώτα.

Με λόγια ξεγελάσανε, ασβούς, λαγούς, κοράκια
ασύστολα παντού πετούν θανάτου τα καμάκια.
Τ' Αίσωπου τα διδάγματα θεώρησαν φαρμάκια
και δίνουνε, στο Μαμωνά , οφέλους τα φιλάκια. ...

Ο μύθος εξεθώριασε πικρή εγίν' αλήθεια
κι'η Θέμιδα ποντίστηκε σε βύθια παραμύθια.
Η αλεπού ασύδοτη , τρώγει του δίκιου στήθια
και με κενά εκτρέφεται ό κόσμος κολοκύθια.

